

Et stort utvalg

av vore kjendte fikse og billige **KJOLER** ankommet idag. Se vort utvalg før De bestemmer. Dem for kjole for vaaren.

N. SKOGLAND
Haraldsgaten 195

Haugesunds Avis

Oslo

Nr. 68. — 34. årgang

Utkommer alle hverdage om ettermiddagen.

Tirsdag 20. mars 1928

HENRIK IBSEN

20. MARS 1828 — 20. MARS 1928

AV KARL SØRENSEN

Når Henrik Ibsen idag på 100 årsdagen for sin fødsel, ikke bare herhjemme, men så å si i hele den civiliserte verden, står som en av alle tiders største dramatikere, så er det fordi han kanskje i større grad enn nogen annen, i sin diktning har evnet å treffe det felles menneskelige og se bort fra det nasjonale og særpregede. Ikke så å forstå at Ibsen ikke var nasjonal, eller at han ikke hentet motiver og påvirkninger fra sitt hjemlands jord, men personene i hans dramaer, iallfall i dem etter 1870 tallet, eier den karakterens rikdom som gjør dem forståelig for alle folk og levende for alle tider. Mange har villet forklare dette kosmopolitiske, altomfattende drag hos ham ut fra hans avstemning, hans slekt hadde jo både tysk og skotsk islæt, men det er vel heller geniet i ham som har bragt ham til forståelsen av menneskehetens erkke og store sannheter.

Henrik Ibsen var født i Skien 20. mars 1828 av foreldre Knud Ibsen og Marichen Ibsen født Altenburg. Faren var på den tid stor forretningsmann og drev utstrakt handel med England. Hans rundhåndethet og flotthet gjorde at han førte et stort hus, og i dette ibsenske hjem vanket stadig mange gjester. Herligheten tok imidlertid en bratt ende, i 1836 gikk Knud Ibsen fallitt, og med pengene forlot også hans venner ham. Det lille vi vet fra Henrik Ibsens barndom og tidligste ungdom er at han allerede da holdt sig mest for sig selv og ikke tok del i barnas lek og gleder. Sin interesse delte han mellom dukketeater og tegning, og muligens tyder dette hen på hans senere virksomhet. Han selv tenkte på å bli maler, men denne tanke tok ham aldri helt og han nevnte den ikke engang for sine foreldre. De dårlige økonomiske forhold hjemme gjorde at han allerede som 16 års gammel gutt måtte sørge for sig selv, og han fikk ansettelse som discipel på apoteket i Grimstad.

Overrettssakfører

Haakon Duckert

Haraldsgaten 147.
(O. J. Hanssens nye eiendom).
Telefon 484.

Overrettssakførerne

FAYE & LOTHE

Procedure - Inkasso
Strandgaten 162

Overrettssakfører

Jakob Kyvik

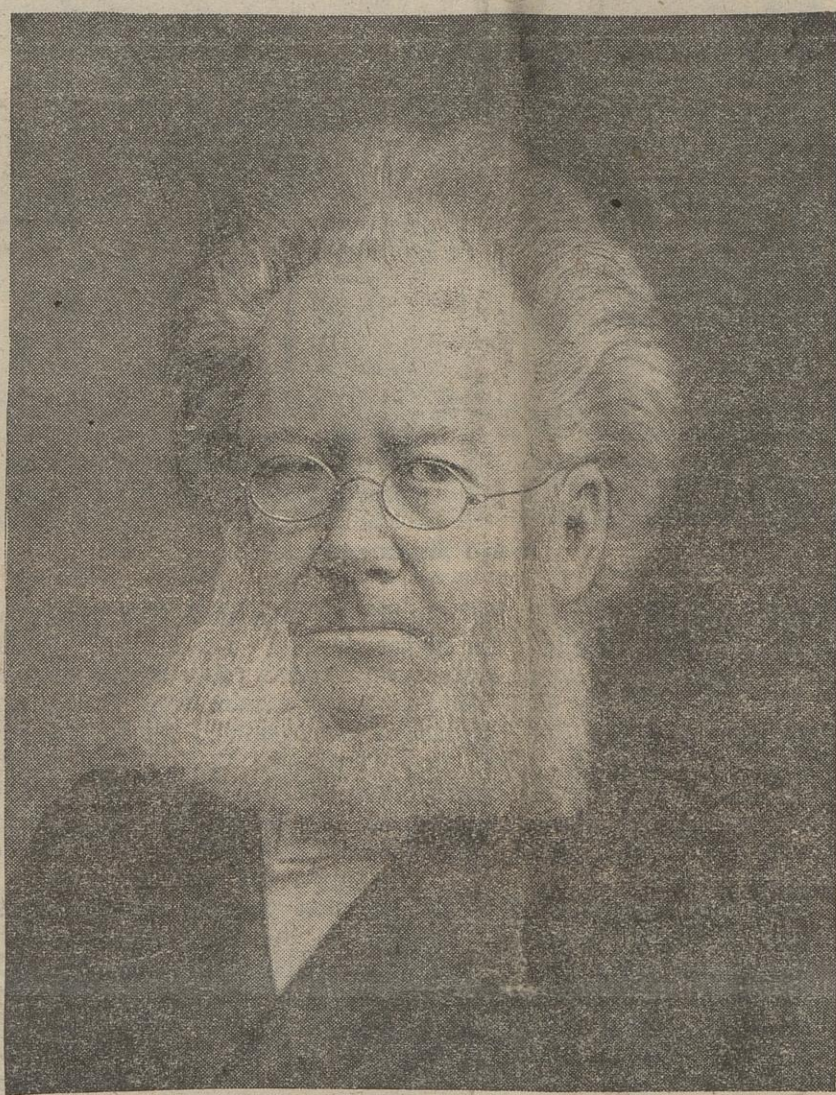
Procedure — Inkasso.
Kontor: Samme hus som
Kykvik & Co. A.S.
Telefon 157 k.

Årene i Grimstad bragte ikke Ibsen nærmere de mennesker han levet sammen med og det samfund han tilhørte. Hans ensomhet fortsatte, refleksjoner og inntrykkene fra farens misere, satte ham i opposisjon til samfundet, og han følte sympati for alle underkuete og undertrykte. Dette ga sig utslag i forskjellige leilighetsdikt fra den tiden, og mest kjent av disse er «Til Ungarn» hvor han søker å tale de ulykkelige mayarers sak. I Grimstad begynte han også å forberede sig til eksamen artium, og herunder koh han til å stifte bekjentskap med en person som synes å ha interessert ham meget: den romerske oprører Catilina, mannen som stod alene mot et helt samfund. Historien hadde felt en hård dom over Catilina, men Ibsen følte en viss sympati for ham, det måtte være adskillig stort og betydelig ved ham og han vilde forsøke å endre historiens dom. Dette gjorde at han skrev sitt drama «Catilina», som uten at han selv var sig det bevisst, kom til å danne innledningen til den største dramatiske diktning som er skapt i Norge.

«Catilina» er langt fra noget fullendt drama, det er mest fyllt av opstyltede ord og svada, og Ibsen har ikke maktet å føre sin egen ild og begeistring over til leseren. Dets betydning nu er derfor rent litterær. Men begynnelsen var gjort, og selv om både det kunstneriske og det økonomiske utbytte av «Brynjolf Bjarnes» drama var mindre godt, hadde det ført ham inn på en bane hvor han siden skulde vinne berømmelse og laurbær.

I 1850 forlot Ibsen Grimstad for å reise inn på Heltbergs studentfabrikk. I hovedstaden kom han med i flere av de bevegelser som var oppe i tiden, og fortsatte også sin litterære løpebane, og hans enakter «Kjæmpehøien» blev også opført på «Christiania Theater». Ole Bull blev opmerksom på den begeistrede, unge mann som forfektet et norsk teater, og da han i 1857 fikk grunnlagt et norsk teater i Bergen, ansatte han Henrik Ibsen som chef med plikt til hvert å å levere et nytt stykke.

1850 årene er nasjonalromantikens tid her hjemme. Den gamle saga- og folkevisetid blev dratt frem og gjort til gjenstand for dikterisk behandling, og man satte den tiden og dens mennesker op som mønster. Det gjaldt å skape en diktning med nasjonalt innhold, og også Ibsen var på den tiden sterkt optatt av nasjonalromantikens ideer. Hans skuespill fra Bergens-tiden, Gildet på Solhaug, Fru Inger til Østråt, Olaf Liljenkrans etc., har alle sine motiver fra Norges saga — eller folkevisetid, og er sterkt preget av Ibsens patriotisme og nasjonalfølelse. Dramaene har fått historisk drakt,

sagatidens knappe sprog og kolorit, men personene er like fullt menneskelige og forståelige for en annen tid.

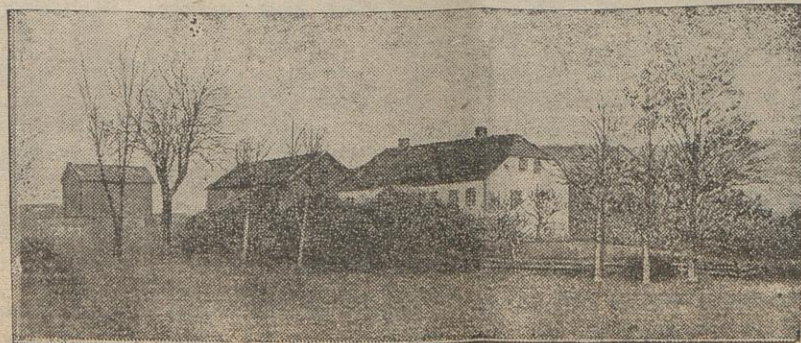
Ibsen blev i Bergen til 1857 da han reiste til Kristiania for å overta ledelsen av Det norske teater som var blitt opprettet der. Hans ophold i Bergen hadde naturligvis hatt stor be-

Ibsens fødested i Skien.

tydning for ham, det stadige arbeide i teatret hadde utviklet hans dramatiske teknikk, og en studiereise til utlandet hadde satt ham i mer levende kontakt med diktning og teater utenfor Norge i den tid. Det var altså en mere bevisst og modnet Ibsen som i 1857 vendte tilbake til hovedstaden.

Christiania norske teater

Venstøl i Gjerpen hvor Ibsen bodde som gutt.

der har troen på sig selv, står sikkert og sterk. Dramaet er også gjort til et innlegg i samtidens striden, til maning og vekelse for det norske folk. Og folket hadde grunn til å bli vekket, det trengte en våken samvittighet, som sa sannheten tydelig og klart, som viste det dets eget ansikt. Det var nettop i skandinavismens tid. Store ord var blitt talt om de nordiske folks mange dyder, som deres sandrektighet og styrke. De skulde stå last og brast mot ethvert overgrep, og aldri svikte den skandinavistiske ide. Men nettop da det gjaldt, da Danmark i 1864 kom i krig med Tyskland, da svek nordmennene. Dette harmet Ibsen, gjorde ham rasende, og ut fra denne hellige vrede begynte han sitt oppgjør med det norske folk. Diktene «En Broder i nød», «Troens grund» og først og fremst «Brand» og «Peer Gynt» er hans straffetale over nordmennenes karakter. I «Brand» viser han oss sitt moralske krav, sitt store og uavviselige moralske ideal. Menneskene skulde være sanne mot sig selv og helstøpte i sin gjerning, de skulde alltid og i alle ting ta de fulle konsekvenser av sine tanker og sine handlinger.

«Hvad du gjør, gjør fuldt og helt — og ikke stykkevis og delt.»

Og i «Peer Gynt» har vi mannen som han er, som stadig går på akkord og boier av hvor det koster mer å gå rett på. Men mens «Brand» er en alvorlig preken, er skildringen i «Peer Gynt» spottende, munter og vitig.

I disse sine to dramatiske dikt har Ibsen på en måte vist oss programmet for sin etterfølgende diktning. I sine senere verker har han behandlet de samme problemer som er stillet her, men under stadig skiftende former og synsvinkler. Han viser oss livsløgnen i politiken, i forretningslivet, i ekteskapet, overalt, mennesker som lider under den konvensjonelle tvang, og tilslutt bryter med hele samfundet som dr. Stockmann i en Folkefiende. Trossig forkyner denne at først i det øieblikk han står alene, føler han sig sterk, for da er han i overensstemmelse med sig selv og sine egne krav. Men ikke så med alle. Gjennemsnittets menneskene behøver livsløgnen for å kunne tro på sig selv og leve, tar man illusjonen bort fra dem, tar man lykken med det samme.

Ibsens dramaer skildrer de indre sjelsbevegelser hos menneskene. Den ytre handling trer i skyggen for den indre krise, dybdene i menneskesjelen avsløres mer og mer. Dramaet blir symbolske, de må oppfattes, ikke etter sin ytre mening, men etter sin ideale betydning.

Ibsens betydning ligger ikke bare i de ideer han har gitt oss,

og i de mennesker han har vist oss. Han har tviklet dramaets teknikk, gjort personene mere naturlige og levende, og latt dem bruke et naturlig sprog. Den stive, tradisjonelle teaterpato har han gitt dødsstøtet, og «gjort det mulig for det moderne teater å avspeile nulevende menneskers betydningsfulle opplevelser og lidenskaper i en dialogform som forener vår tids ytre sannsynligheter med indre kunstnerisk sannhet.»

Gerhard Gran slutter sin bok om Ibsen med disse betraktninger.

De skikkelser Ibsen har skapt, slipper oss ikke — de stiger inn i våre sjeler og blir våre egne opplevelser. Som de i sin tilblivelse var selvanatomiske redskaper i dikterens hånd, blir de også for oss midler til fordyppet selvprøvelse. Hvem av oss har ikke hatt øieblikk hvor han som Peer Gynt satt og pillet på sitt livs løk, skrelende lag etter lag, angstfullt speidende etter kjernen som ikke kom, aldri kom. Og kanskje var sådanne øieblikk de kjerne-dannende i vårt liv.

Mangen av oss har vel også, — og nettop i de stunder hvor vi var fornoiet med oss selv og på vei til å bli rørt over oss selv — plutselig blitt overrasket ved i vår egen stemme å høre nogen av Hjalmar Ekdals forlorne vibrasjoner — har stanset og funnet veien tilbake til det naturlige.

Ved å skjerpe vårt øie for lyden av det uekte har Ibsen utdypet vår beskjedenhets, fruktbargjort vår ydmyghet, styrket oss i den sunne forakt og den sanne ærbødighet.

Og således vil han virke fra slekt til slekt.

Karl Sørensen.

Tannlæge Helga Fagerland

advokat Aanderaas gaard
Haraldsgt. 118.
Kontortid 10—1
4—6
Telefon 1190.

Tannlæge Leif Hårde

Kjøbmann G. T. Slettens hus,
Torvet.
Kontortid 9—1, 4—7.
Telefon 410.

Mineralvandiabrikken

FLORA

Telefon 1532 Privat 1157 k

**Vandondulation
Haarfarvning
Permanent bølging
Hedegaard Larsen,
frisør.**

Forny abonnementet!

Ibsen omkring 1860.

Under et foredrag i London forleden om Ibsen, i anledning jubileet, fremholdt foredragsholderen at Henrik Ibsen slett ikke kunde betraktes som nordmann. Ikke alene hadde han for en vesentlig del fremmed blod i årene, men hele hans diktning viste også at han bare var øvrig var, så var han ikke norsk.

Det er ikke videre morsomt for oss herhjemme å høre den slags uttalelser nu midt under jubileumsfestlighetene — nu mens vi holder på å sole oss i den glans som Ibsens verdensberømmelse kaster over Norge. Men om der nu skulde være flere utenlandske autoriteter som delte denne englanders opfatning, så vilde det allikevel ikke ha vært noget å hefte sig ved, hvis ikke uttalelsen gav uttrykk for noget av det samme som mesterens egne landsmenn gang på gang har uttrykt i sterkere eller svakere grad. Det er blitt en temmelig gjengs opfatning at Ibsen ikke var nasjonal, eller at han ihvertfall var mindre nasjonal enn Bjørnson, Garborg og de andre. Og årsaken til denne opfatning er først og fremst den at han i sine verker ikke har viftet så sterkt og så åpenlyst med flagget som enkel- av de patentnasjonale hadde for vis, men dernest også at hans refsels- og sviende hånsord over nasjonale udyder virket som en rød klut på alle de som var sig selv nok. Dette at han forlot landet og blev borte en menneskealder i skuffelse over at hans folk svek de idealer han som ungt varmblodig menneske hadde hatt, dette er med litteraturhistorikernes formidling blitt til at han i forbitrelse og hat la sitt fedreland bak sig. De første verkene han skrev i sin utlendighet, blev nesten bare bedømt ut fra de personlige grunner for deres tilblivelse som man mente å kunne påføre forfatteren, og denne bedømmelse har også litteraturhistorikerne sørget for å holde liv i.

Skulde der da ikke være grunn for påstanden om Ibsens skuffelser og forbitrelse? Jo, det lar sig vist ikke benekte, likeså-

Var ikke Ibsen nasjonal?

Endel betraktninger over Ibsen som nordmann og europeer.

lidt som det lar sig benekte at hans personlige forhold til nasjonen kann spores i hans verker. Men begge ting er uvesentlige i og for sig, og motbeviser under ingen omstendigheter Ibsens nasjonale sinnelag. Tvertimot. For Henrik Ibsen var nasjonal, minst like så nasjonal som nogen av våre øvrige diktere. Det lar sig bevise av hans livsgjerning, men det lar sig også bevise av hans direkte uttalelser.

Allerede som begynnende dikter, søkte han sitt stoff i nasjonale kilder. De fleste av hans ungdomsarbeider var bygget på sagaen og historien, men under utarbeidelsen fikk riktignok den skapende kunstner i ham overtaket, så det først og fremst blev det menneskelig almengyldige han kom til å beskjeftige sig med innenfor denne historiske ramme. Hvad der imidlertid i hans unge år interesserte ham i høyere grad enn sagaen og historien, var kjempevisen — om det rent dikterisk sett var fordi den i motsetning til de førstnevnte ikke var utnyttet av andre, og at han således her hadde en kilde for sig selv å øse av, eller det var fordi han virkelig mente den gav bedre dramatisk stoff, skal være usagt. Men en sterk interesse for den nært han ihvertfall, og denne hans interesse henger nøie sammen med hele hans nasjonale innstilling. I 1857 skrev han en liten avhandling om «Kjempevisen og dens betydning for kunstpoesien». I denne avhandling forklarer han kjempevisen, som folkets trang til dikterisk selvvirksomhet, og fremholder at denne folkelige trang er særegen for den germanske rase. Han fremsetter også den teori, at kjempevisen er meget eldre enn man har konstatert, og at den sannsynligvis har sitt utspring fra den tid da den urgermanske folkestamme ikke var splittet. Men som en grunn tone gjennom denne avhandling går forfatterens forsøk på å vise hvilken rik nasjonal kultur vi eier i kjempevisen, og under omtalen av dens forskj. former og forskj. kår i de germanske land, fremholder han med synlig stolthet at her i Norge fikk den bedre enn i de andre land beholde sitt serpreg, fordi nordmannen aldri således som broderfolkene har kjent til en skarp begrenset kasteinndeling. Bonde og ridder har hos oss aldri betegnet to motsetninger,

men bare to virksomhetsformer, sier han.

Ibsen skrev i sine yngre dager adskillige avisartikler som for de fleste vedkommende hadde det tilfelles at de var sterkt polemiske, men klare og logiske. En vesentlig del av dem behandlet teaterforhold, og var delvis polemikk mot teaterkritikere og mot Christiania Teater. Og nettopp her møter vi en sak hvor Ibsen fullt og helt fikk

artikler, og og tilføier: «Det er ikke den danske og en dansk-norsk nasjonalitet som hånd i hånd med den svenske skal «føre folkenes sak til seier» i Norden. Selvstendig, i alle henseender selvstendig må også Norge vite sig».

Han uthever ordet «alle» og det taler sitt tydelige sprog både til Sverige og Danmark.

Det er sant at han forlot landet skuffet og formodentlig for-

som helhet, eller enkeltkarakterene, avslører i almindelighet sympatiske trekk. Sant. Men forsåvidt som Ibsen optrådte som tuktemester, beviste han jo bare sin dypt alvorlige kjærlighet til sitt folk. Og når han i sin verdensomspennende kunstneriske skapervirksomhet, henla sine handlinger til Norge, og gjorde personene norske, så var det uten tvil fordi hans hjerte hang så sterkt ved hjemmet, og at han alltid levet sitt indre liv i Norge.

Under hans korte visitt hjemme i 1874 holdt han en tale til studentene, og sa da bl. a.: «Aldri har jeg sett hjemmet og hjemmets levende liv så fyldig, så klart og så nær innpå som nettopp fra det fjerne, og under fraværelsen». Ved samme anledning forteller han studentene, at det som hans keiser Julian føler så fryktelig nedslående under sammenbruddet, dette å skulle erindres med aktelsesfull anerkjennelse hos klare kolde hoder, mens hans motstander satt rik på kjærlighet i varme leveve? menneskehjarter, dette hadde han, Ibsen, selv gjennomlevet. Det hadde sin opprinnelse i et spørsmål som hun undertiden hadde fremsatt for sig selv der nede i ensomheten, sier han. Men nu hadde Norges ungdom ved sin hjertevarme mottagelse, gikk han svar. Dette svar vilde han ta med sig som det rikeste utbytte av sitt besøk i hjemmet, og han uttalte håpet om at det han oplevet ved dette besøk vilde gjenspeile sig i hans senere diktning.

Det er sikkert ingen tilfældighet at mens han slår fast at for ham er og blir Norge hjemmet, betegner han utlandet som «ensomheten».

Saken er at hvor lenge Ibsen var i utlandet, og hvor verdensomspennende og grenseløs hans ånd var, så kom hjertet aldri utenfor Norges grenser. Under de store festligheter i Oslo, i 1898 i anledning 70 års dagen for den da verdensberømte dikter, kunde man i hans tale kanskje spore et ekko av den bitterhet han hadde følt ved å forlate landet, og over at påskjønnelsen kom så sent.

Men han forsonet sig med at folket nu samlet sig om ham. For det er sitt folk, hele sitt folk, en dikter må ha om sig, enten i tilslutning eller i motstand, sier han, og et par måne-

Ibsen omkring 1870.

der senere sier han i en tale: «For mig har det altid stått som en oppgave å løfte landet og gi folket et høyere stede».

Her har man hans nasjonale program, og man kann ut fra dette lett forstå at det falt ganske naturlig for ham å gå i rette med all den falske nasjonale flitterstas, og med alt det som han mente var hindringer for at hans folk kunde løftes.

Hvad mener så Ibsen om det nasjonales forhold til det europeiske, til verdenskulturen. Han gir et klart og utvetydig svar på dette spørsmål allerede i sine yngre dager i en polemikk mot «Christianiapostens» teaterkritikker. Vedkommende kritiker mente at det å verne om våre mangelfulle nasjonale frembringelser ikke var stort verd, da det bare avbrøt sammenhengen med den almindelige kultur, hvorav vi til evige tider bare blev et lite om enn respektabelt bruddstykke. «Nei», svarer Ibsen, «vi er hverken til evige eller endelige tider noget bruddstykke, men et selvstendig organisk ledd i det store hele. Hos et folk der virkelig utgjør et for sig avsluttet hele, kann kulturen aldri tenkes skilt fra nasjonaliteten. Å virke for den nasjonale utvikling er altså i ånd og sannhet å tjene den store europeiske kultur».

Men «først når nasjonalitets og kulturbestrebelsene hånd i hånd sikter mot det felles høyere mål, først da er folkets bannerførere, det være sig i kunst eller poesi, på rett vei».

Å dømme utelukkende etter dikterverkene nummer den fare at dommen altid må bygges på fortolkning, og mer eller mindre av Begripenfeldt stikker det jo, i en hver for'olker. Men Ibsens personlig uttalte klare beklennelser skulde i hvertfall under ingen omstendigheter være til å ta feil av.

Og de sier oss at Ibsen ikke alene var nasjonal, men kanskje den mest nasjonale av alle våre diktere, fordi han vilde gjøre vår nasjonalkultur større, gjøre den til en større del av verdenskulturens hele.

E. A.

Ibsen i Studentertulden.

anledning å gi uttrykk for sin nasjonale vilje, nemlig i sin intense kamp for et norsk teater.

Han fortsatte her den nasjonale linje som Ole Bull hadde stukket ut. Atter og atter slo han fast at Christiania Theater var dansk, og at dette danske teater måtte vekk, og et norsk komme istedet.

Man forstår også av disse artikler, at Ibsen i disse år har beskjeftiget sig sterkt med spørsmålet om Norges fullstendige uavhengighet både i politisk og kulturell henseende. Vel var han som de andre unge blant tidens kulturinteresserte, grepet av skandinavismens ide, og han tok den kanskje alvorligere enn de andre. Men så var han også klar over de betingelser han som nordmann burde stille for ideens realisasjon. «Jevnbyrdige må trillingene stå, i fall hin fremtidsdag engang skal komme, selvstendig, ikke blott i politisk, men også i litterær og kunstnerisk henseende», skriver han i en av sine

bitret. Men man skal huske på at de som forbitrelsen gjaldt var i første rekke nettop de unasjonale danskhetens forkjemperer her hjemme. Og forbitrelsen vokste aldri til hat. Han glemte ikke sitt fedreland i de lange år han var borte. Nei, han tok fedrelandet med sig i sitt hjerte, og tapte det aldri av syne. I grunnen var det kanskje først da han kom ut, at han fikk tak i det nasjonales kjerne, og kunde da også ta en nasjonal oppdragergjerning på sig. Det virker for øvrig ganske overbevisende at han i sin dikteriske virksomhet ute i det fremmede, stadig vender tilbake til Norge.

Man vil muligens innvende at hans skikkelser er almengyldige karakterer, verdenskarakterer. Javel, det er så, men de er verdenskarakterer fra Norge. Han lar da heller aldri nogen være i tvil om hvilken nasjonalitet de er av.

Imidlertid er dette ingen ting å smigre sig med, vil man kanskje si, for hverken hans verker

i utdrag endel uttalelser om hvorledes Ibsen vurderes i de forskjellige land. Felles for dem alle er som man vil se en ubetinget anerkjennelse og det beviser tilfulle at Ibsen er den store universelle og hvis egentlige fedreland er hele menneskeheten.

Den protestantiske kirkes mest fremtredende personlighet,

erkebiskop Söderblom, sammenligner således Ibsen med Sofokles, Shakespeare, Molière og Strindberg og uttaler til slutt i sitt innlegg i en jubileumsenquet følgende: Det hör till min levnads ingripande erfarenheter att ha varit ung när Ibsens dramer kommo som hammarslag och uppenbarelser, tvang oss in i oss själva, skapte blicken för

det mänskliga, vidgade vår horisont, fördjupade vår problemställning och gjorde oss till den lille trollkarlens skyldenärer. När vi tago fram böckerne igjen, märka vi att han stundom sagt sakerna så, att de äro sagda för alle tider.

Selma Lagerlöf sier om Ibsen bl. a.: Han ägde den ypperste av alla gåvor. Allmakten där uppe hadde tillmätt honom en ringa, efter mänskliga mått avpassad, men dock en verklig delaktighet i sin skaparkraft. For svensk teater og skuespillkunst var Henrik Ibsen, sier den svenske dramatiker Ernst Didring, i sin tid uten tvil like anarkistisk frigjørende og herlig befruktende som senere August Strindberg.

I Danmark er man enu mere uforbeholden. Professor Vilhelm Andersen sier at Ibsen var en oplevelse for det danske teater. Hans ettervirking varer, skriver Andersen, enu tross Reinhardt og russerne m. m. sammen med Holberg som den beste danske stil i skuespillkunsten. For annen gang har en nordmann lært danskene å finne deres eget.

Sophus Michaelis skriver at med Ibsen «gikk den gamle profeti at lynet skulde komme fra Norden i oppfyllelse. Han har skapt vår tids dypest gripende teater. Ingen gresk tragedie, intet Shakespeare-drama overgår «Vildanden». Han er nordens største innsats i verdenslitteraturen».

Som mange andre av våre berømt heder vandt Ibsen først frem til anerkjennelse i Tysk-

land. Og så fullstendig har tyskerne tilegnet sig og beundret hans diktning at da en tysk offiser, etter hvad den belgiske historiker Henri Pirenne forteller, skulde nevne en stor mann fremstått i Tyskland etter 1870, svarte han uten å blunke: Ibsen. I intet land, Norge medregnet, leses, studeres og spilles Ibsen som i Tyskland. Det var derfor forståelig at den tyske offiser gikk ut fra at han var tysker. Flere av de ypperligste Ibsenbiografier og studier over hans verker er av tyske forfattere, således bl. a. av Albert Dresner og Roman Woerner. Den første videnskapelige avhandling om Ibsen blev imidlertid skrevet av en finne, den senere professor Vasenius, som alt i 1879 tok doktorgraden på en avhandling om Ibsen, og den beste «Nora»-fremstillinger skal ha vært den finske skuespillerinne Ida Ahlberg. Jubileet feires i Finland med Ibsenforestillinger ved alle teater. I Rusland æres Ibsen etter hvad professor Pierre Kogan, chefen for kunstkademiet i Moskva og Sovjetrepublikkens representant ved Ibsen festlighetene i Oslo, forteller først og fremst for den kritikk han reiste over småborgerligheten. For krigen spillet Ibsens dramatik, forteller han videre, stor rolle i Rusland, og alle teatre hadde sin Ibsenperiode. Idag holder kunstkademiet et æresmøte med prolog og foredrag om Ibsen. Som jubileumsforestillinger går «Brand» og «Samfundets støtter».

I Tsjekkoslovakiet er alle Ibsens skuespill, undtagen «Keiser og

Litt om hvorledes utlandet vurderer og ærer Ibsen.

Ikke gjennom krig — men gjennom Ibsen besøket Norge verden.

En Oslo-avis sendte noen dager før Ibsen-jubileet begynte ut en av sine medarbeidere som spurte de han tilfeldig møtte om hvad de viste om Ibsen og hans diktning. Resultatet av denne originale enquet var ikke noget ubetinget kompliment til den store dramatikers landsmenn. Den åpenbarte nemlig en mangel på kjennskap til Ibsen som ikke er flatterende i jubileumsåret. Med god grunn kann vi imidlertid trøste oss med at enqueten ikke var lagt slik an og heller ikke var ment slik, at den kunde gi noget riktig inntrykk av den plass som Ibsen innehar i vårt folks bevissthet i dag. Nogen folkedikter er han ikke blitt enu. Hans verker er ikke på langt nær kjent av alle hans landsmenn, men allikevel er han i vår generasjons bevissthet den største av våre klassikere.

Ibsens betydning og berømmelse strekker sig imidlertid langt utover vårt lands grenser og med adskillig rett kann det nok sies at han er mere både dyrket og beundret i mange utland enn han er her hjemme til daglig.

Hans 100 års jubileum feires nu i de fleste civiliserte land med opførelse av et eller flere av hans verker som omtrent alle er oversatt på de fleste kultursprog. Veien til den verdensberømmelse og anerkjennelse som nu er en kjennsgjerning var for Ibsen som bekjent temmelig besværlig, men til gjengjeld blev den så meget større da den endelig kom. Idag inn tar han sin selvfølgelig plass blandt verdenslitteraturhistoriens største. Allerede ved hans 70 års jubileum, var der, opplyses det i «Samtidens» jubileumsskrift, utkommet et helt lite bibliotek på 60—70 bind på en rekke sprog om Ibsen og hans bøker. I den menneskealder som er gått siden da, er antallet sikkert øket til det mangedobbelte og det vil komme til å øke. Bare det som skrives og tales om Ibsen i jubileumsuken hele verden over, vilde trykt og innbundet i bøker utgjøre en imponerende boksamling. Fremragende utenlandske litteraturhistorikere og kritikere har lært sig norsk sprog utelukkende for å kunne drive Ibsenstudier på første hånd.

Biografien og vurderingen av hans verker og hans betydning er omhandlet annet sted i «Avisen». Vi skal derfor bare gjengi

Ibsen i Japan.

Ibsens verker opføres, som bekjent, på alle viktigere teatre verden over. Vi bringer her et bilde fra opførelsen av «John Gabriel Borkman» på en japansk scene. Man legger merke til at der anvendes Ibsenmaske.

Ibsen som menneske.

Nogen trekk fra hans liv.

Det eldste bilde som finnes av Ibsen

Av livets glød og aske, han makte frem sin maske.

Henrik Ibsen er født. Ergo var han et menneske. At han ikke fødtes som vidunderbarn ser vi også av at han blev innpodet mot koppene som andre dødelige, og hadde sin «Koppe-innpodnings-attest» utstedt 16. august 1828. Han var ikke gammel karen, da, nei.

Ibsen ble født i gode kår. Foreldrene var velhavende, og gutten vokste ikke opp sammen med bærmen, her almindelige folks barn. Faren gikk imidlertid fallitt, og det ble slutt på herligheten, men Henrik fikk dog gå på skole. Hans bedre vaner var dog ikke lette å plukke ut, det fortelles således at han nødig vilde følges med de andre bondegutter inn i byen når de skulde til og fra skolen, og gav dem skilling for å holde seg på tilbørlig avstand av ham under innmarsjen. Når ingen så dem nedlot han sig til å holde lag med dem, og var ikke den siste når det gjaldt å finne på spillopper. Han samlet sig skillingen ved å arrangere løierlige forestillinger med tryllekunstner etc. for naboer og hvem som var nyssgjerrige.

Så blev han konfirmert, og begynte som pilletriller i Grimstad apotek.

Det var for den tause Ibsens tid, og han hadde ikke noget godt ord på sig blandt byens kjerringer og bra folk, han var temmelig godt skåret for tunggebåndet, og hadde vittigheter og epigrammer til nogen hver. Og i kameratens flokk var han som et midtpunkt, de samledes hos ham og diskuterte sine problemer til langt på natt ofte. Når han da etterhvert blev mer opptatt med å dyrke sine dikteriske drømmer, jaget han hele hurven på dør, og sa han skulde arbeide.

Han var ikke ennå så aldeles vakk på sig selv, men skaperkraft kjente han i sig. Han forsøkte sig som maler, men det fanget ikke hans interesse,

nei, da var det bedre å bestige pegasus, og lage vers. Den unge Henrik Ibsen var ikke uforsom for det smukke kjønn. Det fortelles at han i sin Grimstadtid hadde et blidt øie til tre av stedets damer, og skrev gyldne vers til deres pris. Men de tok ham det ikke synderlig nådig opp, så nogen flirt kom det ikke ut av det. En av dem som han senere bad om lov til å tilegne sitt første dramatiske forsøk, «Catilina», avviste på det bestemtteste denne ære.

Den tredje, som het Marie, holdt dog hans vennskap en tid, og til henne skrev han et par av sine også senere kjente dikt, men navnet er dog utelatt.

Så vilde Henrik ha artium, og han begynte å forberede sig. Leste privat med en filolog i staden, og denne var en meget flink mann. I det lantinske pensum gjennomgikk de historien om Catilina, og herunder har så rimeligvis Henrik Ibsen fått den ide som skulde bli forvesten for de dramatiske evner som demret i ham. Nu passet han apoteket, om dagen, og leste latin og skrev på sitt skuespill om nettene, og var dessuten fremdeles chef i kameratens diskusjoner.

Geniets energi gav sig tidlig til kjenne.

Så reiser den unge apoteklering til Oslo, med det offisielle mål å ta artium, men med sine dikterdrømmer i full sving og med «Catilina» sirlig renskrevet i lommen. Noget av det første han foretok sig var å gå til en forlegger, hvad han også fikk på beingelser. Men suksess blev det som bekjent ikke. Bare nogen få eksemplarer blev solgt.

Men Ibsen lå ikke på latsiden for det, han arbeidet med nye ting, og skrev «Kjempehøien» en enakter i Oehlensløgersk sagastil. Dette blev antatt av Christiania Theater, og opført første gang 26. sept. 1850, og gjentatt 29. sept. og 24. oktober samme år. Den kvinnelige rolle utførtes av fru Gundersen, dengang frk. Svendsen, som hadde debutert samme år.

Henrik Ibsen var kommet til Oslo for å ta artium, og meldte sig inn på Heltbergs studentefabrikk og som alle vet hadde han her godt selskap i bl. a. i Asmund Olavson Vinje og Paul Botten Hansen, som han også vanket sammen med. Men «fabrikken» fikk ikke rane hele hans sinn, og pugging hadde han liten interesse for, han fol-

Fra Ibsen stillingen i Oslo.

te sig moden for andre oppgaver, og hans artiumspapir blev derfor ikke proposjonalt til hans senere dikterry. Vi skal gjengi hans eksamensvidnesbyrd, datert august 1850, og under skrevet av J. S. Welhaven på det «Philosophiske Fakultets» vegner. Det lyder:

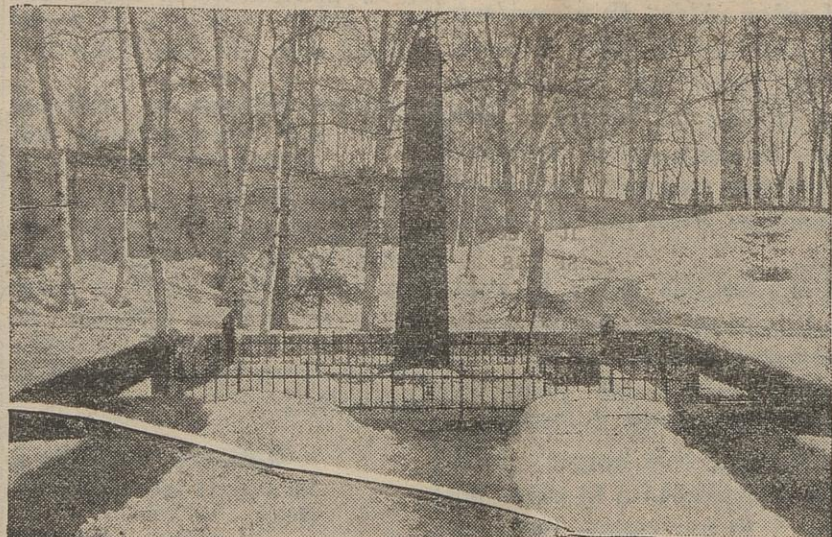
For utarbeidelse i modersmålet, godt, latinsk oversettelse, godt, latinsk stil, temmelig godt latinsk mundtlig, mådelig, gresk, slett, tysk, meget godt, fransk, godt, religion, godt, historie, godt, geografi, godt, aritmetikk, slett, geometri, godt. Hovedkarakter: Non contentendus.

Ibsen vendte ikke tilbake til noget apotek. Løddet var kastet, han skulde bli litterat. «Kjempehøien» hadde fått meget anerkjennende kritikk, og forfatteren var betegnet som en allerede velkjent skribent.

Men å leve av skuespildiktning for eks. som han hadde drømt om, det blev ikke fett, han blev sterkt skuffet i så måte, det kunde kanskje gå bedre i journalistikken, og så begynte han sammen med Vinje og Botten Hansen å gi ut et blad. Fra først av med en skiftende vignet til tittel, forestillende en tynn lang mann i forskjellige situasjoner og omgivelser, hvorfor det i folkemunn kaldtes «Mannen». Det skulde ha et halvt satirisk preg, i «Korsarens» stil, med karrikaturer etc. I tredje kvartal blev det omdøpt til «Andhrimmer» og skulde være ukenskrift for litteratur og politikk, men like dårlig gikk det, og i slutten av 1851 gikk det inn.

I «Andhrimmer» finnes diktet «Bergmannen» første gang trykt.

Her lød første vers:

Ibsens grav på Vor Frelsers gravlund i Oslo.

Klippe brist med larm og brag, for mitt tunge hammerslag, Nedad må jeg veien bane til det mål jeg kun tør ane.

I senere omarbeidet stand lyder verset som bekjent.

Bergvegg brist med drøn og brag for mitt tunge hammerslag. Nedad må jeg veien bryde til jeg hører malmen lyde.

Han la her som ellers ikke fingrene imellem for å åpne det beste ved sine omarbeidelser i modne år.

Vinje tok da til å studere juss, Botten Hansen startet en måned etter «Illustreret Nyhedsblad», og Ibsen hadde fått tilbud fra Bergen om fast stilling som dramatisk forfatter etc. ved det nylig opprettede teater der, med Ole Bull i spissen.

Så var Ibsen vel kommet så nær sitt mål som mulig. Var det ikke dramatikken som var hans drøm, og nu var han ansatt ved teater, og med plikt til å skrive et dramatisk arbeide årlig.

Perioden i Bergen blev også fruktbar, for såvidt som han arbeidet sig mer frem mot en egen stil, bort fra all etterligninger. Her skrev han bl. a. «Fru Inger til Østråt» og «Gildet på Solhaug» som var de eneste han siden vedkjendte sig av de 5-6 stykker han skrev i Bergen.

«Fru Inger til Østråt» innleverte han til teatrets styre anonymt, det blev lest av Peter Blytt, som var medlem av styret, han blev grepet av stykket og undret seg over hvem som kunde være forfatteren. Det blev opført, og fikk stor-

mende bifall, Luise Brun spilte især godt, og forfatteren måtte også frem, og til Blytts store forbauselse var det Ibsen, som kom frem i rampen og mottok hyldesten.

Henrik Ibsens dramatik var i ungdommen ikke bare innsluttet i hans diktning, det gav sig også uttrykk i hans vesen og i fremfus handling når han blev tirket. Han kunde da være forferdelig vred og fornærmet. I Bergen blev han således en gang så fornærmet og vred på sin meddirektør at han sendte ham en utfordring på pistol. Liv eller død. Men det blev ikke noget av det.

I Bergen hadde Ibsen forskjellige inklinasjoner, fortelles det, og det falt ham ikke her heller særlig tungt å skrive vers til deres pris. Vers som ennå eksisterer. Her traff han også henne som skulde bli hans hustru, og stå ham bi i gode og onde år, Susanne Daa Thoresen, med hvem han blev gift i 1858, året etter han var kommet til Oslo som artistisk direktør for «Det norske teater» der var opprettet som motvekt mot «Christiania Teater». I Oslo gikk det ikke så bra som i Bergen, det blev smalhans og liten forståelse. Stykker som «Hærmennene på Helgeland», «Kjærlighetens komedie» og «Kongsemene» var ikke i tidens smak, og han blev sett på som en misslykket dikter.

I denne periode var det nok han fikk sitt innesluttede, tilknappede vesen og et snev av beskjhet mot sitt fedreland som ikke forstod ham.

«Han bodde i sin overfrakk» sien en samtidig.

I 36 års alderen får han endelig anledning til bare å ofre sig for sin diktning, idet Bjørnson med flere hjalp ham til utlandet i 1864. Han tok veien til Rom, og våren 1866 kom «Brand» ut, og blev en suksess.

I Rom kunde han nok heller ikke leve så overdådig, skandinavernene diskuterte en gang hvem av dem som var mest luvslett, og kom til det at Henrik Ibsen bar prisen. Men hvor forbauset blev de ikke da han straks etter møtte dem i nytt flott antrekk. Hans økonomi var sikret ved «Brand».

Så var da Ibsen en berømt person, og han kunde trosse sitt hjemland. De hadde ikke vært videre elskverdige mot ham hjemme, og han følte ikke særlig lyst til å reise hjem, og denne lyst varte i 20 år. I 20 år bodde han forskjellige steder i Italien, Tyskland og Schweiz.

Nogen historier fra den tid for å illustrere mennesket i den berømte dikter.

«Et dukkehjem» (på tysk «Nora») skulde gå for første gang i München, hvor Ibsen da bodde. Ibsen vandret nervøs bak kulissene, sønnen Sigurd satte i Ibsens reserverte losje og fulgte spillet gang, og sprang i mellomaktene hjem til fru Ibsen som var for nervøs til å overvære premieren, og fortalte hvordan det gikk. Det blev stormende bifall tilslutt, og Ibsen blev fremkalt. På hjemmeveien forteller John Paulsen i sine «Erindringer» støttet Ibsen sig til ham, og han skjalv som et aspeløv etter sinnsbevegelsen og spenningen.

Ibsen uttalte en gang til samme Paulsen sin forundring over at folk der hadde komfortable hjem i byen flyttet på landet om sommeren. Han hadde sterk uvilje mot landlivet, han måtte ha byens resourcer.

Ibsen la sig i sin utenlandstid og senere etter en regelmessig inndeling av dagen til sitt arbeid. Han stod op i 8-9-tiden satte sig til sitt arbeidsbord i 10-tiden og skrev til kl. 1-2. Om ettermiddagen gikk han tur, helst på landeveien, han var ingen turist eller friluftselker i den forstand.

Det krevdes ikke liten takt til å omgås ham daglig, forteller flere som av og til gikk i hans hus. Ibsen var ikke redd for å sette sine øine i en person han ikke likte, og likesom fryse ham bort.

Når han arbeidet på en ny diktning krevet han den dype-

ste stillhet og ro, og hustruen og sønnen da denne var liten, gikk ofte turer om formiddagen når Ibsen skrev, for at det skulde være roligst mulig inne. Det voldte ham også en sann pine å rive sig løs fra sin fantasiverden og besørge sine forretninger, når han var som mest fordypet, skjønt han likevel holdt god orden i sine regnskaper og i sin korrespondans. Han førte således nøiaktig konto over inntekter og utgifter.

Om kveldene blev den tause dikter, mer meddelsende, ja ofte pratsom og kunde da ofte passiare og diskutere med gjester over et glass vin og en pipe tobakk, eller fortelle gemytlige historier.

Norsk-amerikaneren, professor Rasmus B. Andersen, forteller således om et møte med Ibsen i Kjøbenhavn i 80 årene. Andersen hadde vært med å introdusere Ibsens diktning i Amerika, så det var et velkjent navn for ham. Ibsen fikk ham med inn på hotellet, og beordret cigarer og vin, og begynte å fortelle om sine arbeider. Det var begynnelsen bare han hadde gjort, det var hans mening å bli mer og mer aggressiv, samfundet var rottet, og måtte renses helt gjennom. Han fortalte i ivrig utlegning til kl. 3 om natten, da kom hans frue som hadde gått til sengs tidlig, ned og tok ham i armen, sa godnatt til Andersen og kommanderte husbonden: «Kom med mig».

Så meddelsom var imidlertid ikke Ibsen hver dag etter han var reist til utlandet.

Ibsen var som man vil vite gjest ved Suezkanalens åpning, og fikk her bl. a. av Kediven en ung smukk negerpike i foræring. Han skrev da til hustruen og meldte ankomsten av en «sort medhustru». Gaven blev dog ikke mottatt.

Utenom aviser leste ikke Ibsen særlig meget, annet enn hvad han behøvet for sin diktning i forstudier etc. historie, reiseskildringer, filosofi og religion.

Han var heller ikke uberørt av politikk. Som bekjent var han allerede i sin Grimstadtid interessert i de store Europeiske frigjøringsideer. Engang 20 år før vi fikk egen utenriksminister, diskuterte et par nordmenn i Tyskland, forholdet til Sverige og endel tvistigheter som var opstått. Ibsen uttalte da: Hvorfor kives om slike småtterier. Se heller til at Norge får egen utenriksminister.

Oprinnelig var ikke Ibsen videre stemt for tanken om kvinnens frigjørelse. Brandes forteller således at Mills skrifter var ham imot, og hans tale om at han skyldte sin hustru det beste i sine skrifter fant han latterlig. Han var steilt individuell, og forstod ikke et slikt samarbeide.

Omslaget i hans sinn antas å stamme fra hans hustru og hennes nære venninne fru Camilla Collet. Fru Collet åpnet hennes blikk for kvinnens rettigheter og kvinnens makt og ansvar, og gjennom diskusjoner med Ibsen selv, bidrog hun sikkert til å gi hans forestillinger her ny retning. «Et dukkehjem» er skrevet i denne nye ånd.

Ibsen kunde være avvisende overfor besøkende og folk av egen stand, men opsokte ofte almenfolk og slo av en gemytlig passiar med dem og merket sig deres uttrykksmåter. I det hele var han alltid oppmerksom på typer og uttrykk hvor han ferdedes.

Den danske forfatter Bergsøe som bodde i nærheten av Ibsen under hans italiaophold, skildder Ibsens dag slik: Spasertur om morgenen, arbeide fra 10 til 2, middag, om ettermiddagen gjennomseing og renskrievning av dagens diktning, med nesten kaligrafisk håndskrift. Det var «Per Gynt» han da arbeidet med. Manuskriptet gjemte han derpå omhyggelig. Om kvelden gikk han så tur, og ropte Bergsøe an: «Hei, Jakob Skomaker, nu skal vi mare ha en dram.» og så gikk aftenpromenaden til samme tid og samme vei, og av og til innom et vertshus. På spørsmål om han, Ibsen, ikke vilde tilbake til Norge, eller lengtet tilbake, var svaret: «Tilbake, tror du jeg vil la mig trede ihjel av gress. — Jeg går ikke tilbake

(Forts. 5. side).

Galilæer» opført, og det skal opføres til neste sesong, forteller teaterchef Jarislav Kvapil, som nu opholder sig i Oslo i anledning jubileet. Den berømte tsjekske skuespillerinne Hana Kvapilova som Prag har reist en buste av er modellert som «Fruen fra havet», og i disse dager har bystyret i Tsjekosloviets hovedstad besluttet å opkalle en av byens gater etter Ibsen.

Selv den angelsaksiske verden hvor Ibsen sist blev anerkjent, deltar nu i jubileumsfestlighetene med opførelse av en rekke av Ibsens skuespill. Amerikaneren, Underwood Johnson, som opholder sig her i landet i anledning jubileet, forteller at Ibsens skuespill nu spilles rundt i alle byer og mange steder sier han, ser det virkelig ut til at Ibsen skal bli en slem konkurrent til kinoene. Men bare for 30-40 år siden skrev det mest ansette av Amerikas litterære tidsskrift i anledning av at en europeisk skuespillerinne vilde opføre et Ibsenstykke: Vi medgir at det er vanskelig å finne et godt skuespill, men hun kunde vanskelig ha funnet et verre enn Ibsens. I England varte det også lenge før Ibsen og hans verker nådde fremme til anerkjennelse. Men nu er også England med. En rekke av hans skuespill opføres og den engelske forfatter Arnold Bennett sier at han anser Ibsen som den største av alle sceneteknikkere og «Per Gynt» for et av de største moderne arbeider. Like uforbeholden er den islandske dramatiker Inridi Einarson som betegner Ibsen som verdens største

dramatiker.

Den spanske forfatter og kritikker Eurique Borrás skriver i sitt bidrag til en Ibsen-enquet bl. a. at «i virkeligheten kann verdens teaterhistorie opdeles i bare 3 faser: Grekerne, fra disse til Shakespeare og fra denne til Ibsen og den framragende franske teatermann og Ibsen-entusiast Lugné Poë, som har den vesentlige del av æren for at Ibsen nu er kjent og skattet i Frankrike, uttaler at Ibsen inntar i slutten av det nittende århundrede i den dramatiske kunsts historie plassen som den største fornyet etter Skapespeare. Jeg har ikke rett til å si alt for meget, skriver han, jeg er selv altfor innblandet i det, og jeg er stolt av det, men jeg vilde gjerne hatt gleden av å forlenge dette gigantiske verks innflytelse i mitt land, og denne glede vil ennu lenge holde mig oppe i alt det jeg foretar mig.

Den hyldest som vises Ibsen i Italien er ennu mere smigrende. Den fremtredende italienske forfatter, professor Silvio d'Amico skriver nemlig bl. a. at «tre fjerdedeler av de europeiske teaterverker som er fremkommet etter Ibsens verker, har direkte eller indirekte sitt utspring av disse», og d'Amico finner videre at Ibsens innflytelse kan spores både i d'Annunzios og Pirandellos verker og Eurico Annibaldi Buttis dramaer som er det 20de århundredes mest dramatisk gjennomførte i Italien, vilde ikke ha fremkommet, mener d'Amico, uten de store ibsenske forbilleder. Vi italienerne, jeg taler om min egen generasjon, skriver

ver generaldirektøren for den italienske forfatter og forleggerforening Alessandro Varaldo, har alle mottatt en påvirkning fra Ibsen.

I Bulgarien har alle Ibsens skuespill på 3 nær vært opført og på alle teater er Ibsens skuespill utmerkede kassastykker og 19 av dem er oversatt til bulgarsk. Om Ibsen i Ungarn skriver den ungarske presseattache bl. a.: Pestforestillingen på Nationalteatern vid Ibsens besøk i Budapest år 1891 står også alljämnt oförglömmeigt inristad i ungrarnas minne. Men det är inte blott i Nationalscenens utan också i den ungerska litteraturens och filosofiens historia vi överallt finner Ibsens namn och Ibsens ande. Bredvid den synliga Ibsenkulten i Ungern lever likväl också en osynlig. Och när i denna månad även ungrarna hylla det stora norska geniets minne, så flamlar bakom festligheterna den eld av ideer, som ur Ibsens verk ströddes lik gnistor i den ungerska folksjäl.

På samme måte vurderes Ibsen i Serbien, Polen og de baltiske republikker.

De ovenfor gjengitte uttalelser vil gi et inntrykk av Ibsens internasjonale betydning og berømmelse, og det er ikke bare jubileumstalemåter når teaterchef Jarislav Kvapil fra Tsjekoslovakiet uttaler i et intervju til en Osloavis: Ikke gjennom krig — men gjennom Ibsen be-seiret Norge verden.

R.

Haugesunds Avis

84. Årgang.
Redaksjon, ekspedisjon og trykkeri
Haraldsgaten 17L
Ekspedisjonens kontortid: 8½—6
I lørdage: 8½—5
Telefoner:
Redaksjonen 487 k
Redaktøren personlig 551
Ekspedisjonen 24
Trykkeriet 24
Disponenten personlig 724

Et livsspørsmål for fiskerne.

Fra tid til annen leser man i avisen om «rikt» fiske. Dessverre er telegrammene ofte ledsaget av den opplysning, at fiskeriprisene sank som følge av fiskemengden. Resultatet er, at det ingen fortjeneste blev. Man dekket så vidt utgiftene til olje, bensin og redskaper.

Etpar opplysninger:
I 1927 var gjennomsnittsførtjenesten pr. fisker kr. 1,36 pr. dag — på egen kost. I 1909 var prisen på en enkelt sort fisk 9 øre pr. kg. I år er den 4—5 øre, ca. halvparten.

60 000 fiskere fra en landsdel tok inn 58 millioner, mens 7000 ugifte stadsfunksjonærer fikk 43 millioner. Men fiskerne brukte for 20 millioner i olje og redskaper.

I 1926 var i et distrikt gjennomsnittsførtjenesten pr. fisker kr. 18,50 for hele 4 måneder a 14 timer pr. dag.

Den norske fisker fikk i 1924 tredjeparten så meget for sin fisk som den svenske fisker og fjerdeparten av hvad den danske fisker fikk.

Dette var bare et lite utvalg av alle de tall som illustrerer fiskernes stilling her i landet.

Hvordan skal man så rette på dette forhold?

En husmor forteller i «Urd» at hun i Oslo betaler 3,75 for en sei og finner at det allikevel er billig og nærende mat. Her i byen klager vi når prisen er 50 øre!

«Aftenposten» omtaler saken og gir følgende eksempel:

Hvis hver familie på Østlandet spiste fisk for kun 2 kroner pr. uke, vilde fiskernes innenlandske avsetning kunne økes med 80 mill. kr. pr. år. Det vilde bli en hjelp for fiskerne som monnet noget. Dessuten vilde det innebære en betydelig styrkelse av hele vår øvrige nasjonale økonomi. Kyst ruter og jernbaner vilde ta sine store beløp på transporten, hvorved statens utgifter blev nedsatt. Og uten at fiskerne fikk mindre priser vilde kjøperne få fisken betydelig billigere på grunn av forsendelse i større partier og i det hele tatt ved en større og bedre organisert omsetning. Nu blir jo alt som har med fiskesalg å gjøre tilfeldig, klattvis, risikabelt og som følge derav dyrt.

Her er der altså anledning til å bedre fiskernes kår, og samtidig senke leveomkostningene, bedre det hele folks velstand og styrke det sunnhet.

Vi taler om økonomisk gjenreisning. La oss også praktisere den, hvor vi har anledning til det. Vi har ikke råd til å forakte fisken og nesten gi den bort til andre.

Om man ikke vil spise fisk for å hjelpe de på havet arbeidende og ofte lidende fiskere, så burde man gjøre det for sin egen økonomi og sin egen sunnhets skyld.

Å øke det innenlandske forbruk av fisk er god politikk, fra hvilken side man ser det.

Hist og her.

Været.
Situasjonen idagmorges kl. 8:
Regnåret fra sydvest ligger nu over den vestlige del av Nordsjøen, Sjetlandsøyene og op til Island. I sin sydlige del er det nesten stanset op i sin bevegelse mot øst, mens det i sin nordlige del fortsettes mot nord. Det vil berøre den nordlige del av Vestlandet, mens Rogaland sannsynligvis går fri.

Utsikter: Frisk, sydøstlig bris, tiltykning, skyet, oppholdsvær.

Stormsignalet fremdeles oppe og stormen vedvarer.

Inatt og idag har det blåst en sterk storm av SO. Den har i styrke vært verre enn den har vært siden stormsignalet blev heist fredag. Sålangt den rekker i sjøen er det nok storstorm.

Aftenunderholdning i bedehuset.
arrangerer Indremisjonens musikkforening søndag aften. Fra Kopervik kommer kjøpmann Johan Stangeland med sin prektige Mannskvartet og man får også høre vakker korsang av Sjøskendekoret. Dessuten blir der både solosang og duettsang, samt musikk og kort tale, så det vil sikkert bli en festlig aftenstund. F. S.

«De to døve»
vakte veldig jubel på Godtemplarbasaren. Ikveld opføres det for annen gang, og alle som har lyst på en billig latter bør komme. — Hr. Gustaf Jahr vil også optræde med nye viser. Jubelen stod høit i taket og han måtte synge flere nummer da capo igår.

Kafeen i forværelset vil jeg atter minne om, og så møtes vi ikveld, — spiser en bedre aftens og mere oss kostelig på Godtemplarbasaren. X.

K. F. U. M.s basar.
Student Svendsen taler på K. F. U. M.s basar ikveld (tirsdag).

Det henstilles særlig til de unge å gå og høre ham. Der blir dessuten sang av Indremisjonskoret. Dette kor er det alltid en fornøielse å høre.

Foredre! kom å vær med å støtt dette arbeide for guttene deres. Møtt frem nu de siste dagene basaren varer og ta nummer på alle de vakre og nyttige gjenstande. Kom å vær med. Kom å gi det du kann, litet eller stort, alt er like kjærkomment for oss. L. Vestvik.

«Kongenes Konge»
går laften for siste gang. Prisen på barnbilletten er nedsatt til 25 øre og prisen for voksne er 1 krone.

Torvastad mållag
har møte imorgon kveld på vanleg stad og tid. Der vert diskusjon, elles vanleg møteprogram.

«Haugesunds Avis»
hadde idag besøk av syvende klasse A. på Breidablik skole. Barna beså «Avisens» forskjellige avdelinger og fikk en kort fremstilling for hvorledes en moderne avis blir til.

Fra havnen.
Bergenskes «Eris» kom igår ettermiddag fra Rotterdam med stykkogods og losset 3 fater plantefett, 5 fater olje, 600 bundter jernbånd, 25 kasser sukker og 12 koller forskjellige sorter grønsaker.

Svithunlinjens «Langfond» kom igår ettermiddag fra Swansea med stykkogods og losset her 500 kasser blikk til blikkembalagefabrikken.

Bergenskes «Venus» igårtraffes fra Bergen innlastet 316 kasser isesild, 16 kasser iset fisk, 30 kasser reker og 250 kasser hermetikk samt post til Newcastle.

Nordenfjellskes «Ottar Jarl» som har avløst «Kong Gudrød» i Hamburgerruten kom imorges fra Bergen og gikk på grunn av stormen tilankers på redan. Den har vært innom Lervik og lastet 100 fater sildolje og skal her komplettere med div. last til Hamburg.

Damper «Erling Lindø» av Haugesund kom igår fra Thamshavn med 1913 tons kis bestemt til utlandet.

Damper «Brødrene Lothe» av Haugesund kom igårtraffes fra Hull og «Bordeyr» imorges fra Aberdeen. Begge i ballast.

Damper «Arktos» er gått til utlandet med 2687 kasser isesild.

Damper «Echo» av Haugesund er gått til Leith i ballast.

Skibsetretninger.
«Mallin» Cardiff—Quinter 17.
«Solhavn» i Caibarien 17.
«Svanholm» Hamburg—Haugesund 19
«Magnhild» i Blyth 20.
«Aslak» i Blyth 19.
«Tore Hafte» i Bremerhaven igår.
«Frej» i Stockholm 20.
«Varild» i Hull idag.

Ibsen-jubileet i Haugesund.

Minnehøitideligheter på skolene i formiddag.
Festmøte i den literære forening ikveld. — Stort jubileumsarrangement i Festiviteten førstkommande søndag.

100 års dagen for Ibsens fødsel minnes også i Haugesund. Kommunen og private flagger, og i 12-tiden blev det avfyrt salutt fra Garpeskjær. Den høiere skole hadde i formiddag arrangert en minnehøitidelighet i Tølløkalet hvor alle skolens elever og hele lærerpersonalet var tilstede. Høitideligheten blev åpnet med at et kor av annen middels piker, sang vuggevisen fra «Kongsemnene». Rektor Sørensen holdt så et meget velformet og instruktivt foredrag, hvori han først gav en oversikt over Ibsens verdensry, og deretter redegjorde for den betydning og den virkning Ibsen hadde på sin samtid. Etter foredraget var der deklamasjon av Inger Valentins og Gjertrud Håland, den første med «Brente skibe» og den siste med «Slott over slott sig bygger» av «Per Gynt».

En for anledningen sammensatt orkester av lærere og elever, spilte «Morgenstemning» av Per Gyntsuiten, og en av gymnasiastene, Ole Sæverud, holdt derpå en liten utmerket tale om den betydning som Ibsen har for ungdommen idag.

Etter «Vi vandrer med freidig mot» var sunget unisont, deklamerte en tredjemiddels elev, Olav Askeland, og en gymnasiast Helga Dagsland. Tilslutt blev «Åses død» deklamert av Elly Haga og Bjarne Hausken med ledsagelse av orkestermusik. Tilstelningen var i det hele særdeles festlig og vellykket.

Også på folkeskolene blev dagen feiret. I samtlige klasser på byens skoler fortalte lærerne om vår store dikter, og leste op enkelte ting fra hans verker. Deretter fikk skolene fri resten av dagen.

Ikveld blir der festmøte i Den literære forening på Haugesunds folkebibliotek, med foredrag av tollkasserer Wilse om «Per Gynt».

Programmet byr forøvrig på oplesning og musikk. Etterpå blir der en festlig tilstelning. Selvfølgelig vil alle foreningens medlemmer møte frem for å feire jubileet. Imorgen begynner billettsalget i Haugesunds Musikkhandel til den store jubileumsarrangement som vil finne sted førstkommande søndag kveld. Man gjør best i å sikre sig billetter straks, da vi går ut fra at det vil bli overfylt hus til festligheten.

Efterforskningen i Sveiosaken nærmer sig sin avslutning.

Statsadvokaten får saken denne uke.

Lørdag blev flv. ordfører Tveit i Sveio igjen fremstilt til forhør på sorenskriverens kontor på Lervik. Han blev forelagt endel spørsmål vedrørende nye sider av den berømmelige Sveio-sak til forklaring.

Dokumentene ventes å komme tilbake til Hordaland politikammer i dagens løp og vil så snart mulig bli oversendt statsadvokaten til forføining. Tveit har som bekjent tidligere samtykket i å få saken pådømt i forhørsretten, men all den stund den er blitt så omfangsrik som den er, er det jo tenkelig at statsadvokaten bestemmer noget annet.

Omlægningen av veivedlikeholdet i Skjold.

Anbudene fra de private lå for høit.

Som det vil erindres beslutet Skjold herredstyre å gjøre et forsøk med å sette veivedlikeholdet bort på anbud til private. Man mente derved at utgiftene på budgettet til veivedlikehold skulde kunne bringes ned. Imidlertid viser det sig nu at anbudene ligger så høit at det neppe er sannsynlig at herredstyret vil akseptere nogen av dem.

En byrettsdom på 15 kroner ophevet av høiesterett.

For en 14 dages tid siden behandledes en sak ved byretten i Haugesund mot en yngre agent som ikke hadde anmeldt salg av sin motorcykel Retten dømte vedkommende til å betale 15 kroner i mulkt. Saken blev imidlertid appellert til høiesterett som nu har ophevet byrettens dom.

Vedkommende agent har således hatt god grunn for sin appell.

Hvor har De kjøpt
Deres forlovelsesringer?
Hos gullsmed Espeland er det store utvalg.

Fra politiet.

Mulktert fordi han var for ung til å kjøre bil.

En ung mann fra Kopervik som har kjørt bil uten å være gammel nok til å få sertifikat er av politimesteren ilagt 100 kr. i mulkt, subsidiært 21 dages fengsel som han har vedtatt.

Skibsfører mulktet for overtredelse av bemanningsloven.

En skibsfører som under en reise til Skotland benyttet en styrmann og en maskinist som ikke hadde de lovbealte papirer er av politiet forelagt en mulkt på 200 kroner, subsidiært 21 dages fengsel som han har vedtatt.

Mulktert for ikke å ha oppgitt navn til politiet.

To personer i Kopervik som nektet å opgi sitt navn til politibetjent Gismarvik er ilagt hver 15 kroner i mulkt som de har vedtatt.

Mulktert for beruselse og spetakkel på kaien i Kopervik.

En yngre mann fra Akrehamn er forelagt 75 kroner i mulkt, subsidiært 24 dages fengsel for i beruset tilstand på kaien i Kopervik å ha revet i stykker en paraply som tilhørte en dame. Han er dessuten tilpikket å yte damen erstatning.

Forelegget er vedtatt.

Professionell brennevingsauk knepet.

Den frukthandler som vi forleden nevnte var knepet av politiet for ulovlig brennevingsalg er idag av politiet ilagt 600 kroner i mulkt, subsidiært 45 dages fengsel. Dessuten er han tilpikket å tale inndragning av det beslaglagte brennevin. Frukthandleren har nektet å vedta og er derfor innsett i varetektfengsel.

Vedkommende er tidligere mulktert flere ganger for samme forteelse.

Mulktert smugler.

En islender er ilagt, og har vedtatt en mulkt på 160 kroner for innsmugling av 12 flasker whisky.

Forny abonnementet!

Herresko, randsydd, i sort box, med gummihæl 18,75
Do. brun box 19,75
A. Sampson.

Haugesunds Folkeskoles budgett for 1928—29.

De samlede utgifter er 560,898 kroner hvorav 380,210 faller på kommunen.

En besparelse i forhold til ifjor på 3715 kroner.

Skoleinspektørens forslag til budgett for folkeskolen for budgettåret 1928—29 foreligger i formiddag.

Utgiftene utgjør kr. 560 898, og inntektene kr. 180 688. Til utligning for kommunen kr. 380 210. De tilsvarende beløp på forrige budgett utgjorde henholdsvis 588 861, 204 936 og 383 925.

Budgettet er opgjort etter en samlet ukentlig undervisningstid — på de 7 skoletrin — av 168 timer. Delingen i håndarbeide for piker i 2nen og 7. klasse er sloiøt ifølge bystyrets beslutning ifjor. Klassene er gått ned fra 91 til 89 og to ledige lærerinneposter er derved inndratt.

Skolestyrets budgettkomite har behandlet forslaget. Fler-tallet stemmer for oppretholdelse av delingen i håndarbeid for piker, mens utgiftene til skolebespisning besluttes med 2 mot 2 st. Utgiftene til denne foreslås med 16 825 kroner mot 15 825 kr. som skoleinspektøren har opført. Utenom disse beslutninger stemte Kr. Johannesen mot fritt skolemateriell og Lieng stemte for opprettelse av skoletannklinik for kommende skoleår. Ellers sluttet budgettkomiteen sig til inspektørens forslag.

Endel landnotsteng ved Bømlø, i Sundhordland og i Veavåg.

Litt garniske ved Hiskjø. — Inlet snurpefiske hitil idag.

Stormen hindret igår som nevnt fisket over hele feltet, og den eneste fangst som blev bragt til byen var 3000 hl. sild tatt fra det snurpenotlandsteng som «Skarbak» torsdag gjorde ved Urter. De to første snurpenotfangster ca. 1700 hl. blev solgt for 8 kroner hl. og den siste som «Tampen» kom med — ca. 1800 hl. solgtes for 7,50 pr. hl. Silden gikk til ising.

Inatt blev der gjort 4 landnotsteng ved Eidsvåg ved Tølløvnes i Sunnhordland. Det ene av stengene er beregnet å inneholde omkring 1500 hl., og de 3 andre steng antas å inneholde tilsammen mellom 1500 og 1800 hl.

Inatt blev der også satt 3 landnotsteng i Veavågen på Karmøy.

Karmøybanens fremtidige ordning.

Jernbanenes hovedstyre har nu etter hvad vi erfarer avgitt sin uttalelse med hensyn til den fremtidige ordning og administrasjon av statens automobiler. Uttalelsen er oversendt arbeidsdepartementet som imidlertid ennå ikke har hatt tid til å behandle saken. Først ut på sommeren vil departementet ta stilling til den.

Fra Kopervik.

Stangaland egglag.

Stangaland egglag har i den siste tid arbeidet sig op til å bli et av de største egglag i Rogaland.

Eggleveransen øker jevnt, og der sendes nu et betydelig kvantum hver uke, mellom 20—25 000 egg.

Hermetikktransport.

Med kystruten sydover sendtes igår 4000 kg. til Stavanger for videreføring.

Dødsfall på Eide.

Karen T. Flesland, en av Stangalands eldste kvinner, døde søndag, 83 år gammel. Hun er født på gården Flesland hvor hun har bodd hele sitt liv, i de siste år har hun vært sykkelig og har måttet holde sengen. Avdøde var ugift, men overlevet av flere søsken.

Skibssalg.

Dampskibet «Rask» tilhørende Sigvart Rasmussen er solgt til Danzig. «Rask» er bygget i 1890. Skibet er på 690 tons dw.

Glæden

over at ha opdaget Nyco har jeg daglig, sier skuespiller Odd Frogg Bergen.

«Min livskraft og livslyst er etter opdagelsen steget proportionalt med antal forbrukte flasker. Jeg raader alle mennesker til at ta sig et glas hver morgen».

Nyco brusende salt virker oppkvikkende, mavereregulerende og blodrensende. Kan tas av store og smaa. Koster Kr. 2,50 og Kr. 1,50 for 1/1 og 1/2 flasker.

Opprettet 1863

Brand, Sjø m. v.

Agenter:

Haugesund: Haugens Assuranceforretning, Telefon 381.
Skudenes: Skibsfører Tobias Falnes.
Skjold: Johan J. Haavik.
Aakre: Kibben, M. Thorsen, Aakrehamn, Karmoen.
Kvinnherred: Hakfor Waivaatne, Sunde i Sundhordland.
Skuaere: Charles Hvale.
Nedstrand: Rasmus L. Vik, Toftøy i Ryfylke.

Feil

ved avisens ombringelse bedes uopholdelig meldt til disponenten

Telefon nr. 724.

Marsutsalget

I DAG:
Et parti prima
Maccoundertoi
i tykkere, bedre kval. end den vi hadde før, men til samme billige pris.
Kun kr. **2.75** pr. stk
Benyt anledningen!

M. Rabinowitz

Ibsen som menneske.

(Forts. fra 3. side)

til Norge for Norge kaller på mig.» Han ytret også at han arbeidet ikke for tiden men for evigheten, og var selvbevisst med hensyn til sitt arbeide. Han uttalte flere ganger frykt for å dø før han hadde fått utføre det arbeide han syntes på-la ham.

Ibsens strenge konsentrasjon om sitt arbeide bragte ham endel ut av kontakt med opptreden i situasjoner ute i naturen. Han som skrev «På viddene» fikk på sine eldre dager en sann redsel for å begi sig ut i ensomme trakter og fjell og skog. Fikk nogen lokket ham med, vilde han snart vende om og hjem igjen. Han hadde også som Alexander Kielland, stor frykt for hunder. Han blev bidt en gang i Italien, og blev både vred og redd. «Hunden er gal, den skal skytes, ellers blir også jeg gal, utbrot han, og det varte flere dager før han helt kom sig av forskrekkelsen.

Han var ingen motstander av adel, ordener og titler, og kunde med barnlig glede ta mot en orden. Den danske forfatter Peter Nansen forteller at under Ibsenfestlighetene i København 1898 hvor Ibsen var gjest blev han tildelt storkorset av Dannebrog. Det går slik for sig at mottageren får en pappatrap, og må selv bekoste den virkelige orden. Dette visste ikke Ibsen, og blev meget forbauset og indignert da han fikk et etui med en papplade i. Så loyet Hegel å skaffe ham den virkelige orden hos en juveler, og neste dag lå to storkors på Ibsens bord. Kong Christian den 9. hadde nemlig også foret et riktig kors, og han beholdt gaven. Det andre blev tilbakelevert.

I sine siste år i Oslo, var Ibsen tildels meget sykkelig og svekket, og han som hadde vært tankens og ordets mester, hadde vanskeligheter for å kontrollere disse sine redskap. Han døde i 1906.

Ibsen har vel ofte følt savnet av et rikere menneskeliv han gav avkall på for sin diktnings skyld, slik som det kommer til orde i hans epilog «Når vi døde vågner», men til gjengjeld har han fått føle forvisningen om å minnes hos etterleken gjennom de skikkelser han skapte.

H. S.

Vil ikke Øien ha statsdrevne auomobilrute?

En uttalelse av ordfører Heggen

«Dagen»s medarbeider har hatt en samtale med ordfører Heggen i Øien om forlengelse av den statsdrevne auomobilrute fra Haugesund innover til Øien og Etne. Personlig uttaler ordføreren, var han av den opfatning at en forlengelse av Karmøy-ruten var uten interesse såmeget mere som det nu endelig så ut til at distriktet skal få en god forbindelse med Bergen. Hardanger Søndhordlandske nye ruter ventet han skulde bli til gang for distriktet.

Forny abonnementet!

Kann „ansiktet på ruten“

ved Haugesund forklares som et lignende tilfelle i Syd-Frankrike 1919.

Vi lever i en tid, hvor menneskenes trang til de mysteriøse er i stadig stigende.

Skomakeren på ruten i Vignas har satt mange sinn i bevegelse, og utallige er de forklaringer, hvormed der mann og mann imellem forsøkes å gi «fenomenet» dets naturlige forklaring.

Ovenstående skisse påstår en innsender i «Berg. Tid» unektelig med en viss freidighet er tatt i Eze Alpes-Maritimes og vil med litt god vilje kunne opfattes som et bilde, og var et, hvortil adskillige spiritister hadde satt sit håp, men som til almindelig skuffelse fikk sin ganske naturlige forklaring.

Reiser man ved Rivieraen langs landveien fra Nice til Mentone passerer omtrent halvveis stedet Eze, navnet etter en middelalderisk borg, hvis steinmur man ennu ser på toppen av klippen.

Skrås ned av denne ligger et forlatt nonnekloster av nyere datum; men bygningen hadde ikke destomindre i omegnen fått et sørgelig renommé for sine spøkelses. Folk holdt sig i almindelighet ærbødig på avstand, bare enkelte kreaturer trosset opinionen og søkte sitt nattekvarter i den forfallne bygnings underetasje.

Så kom ryktet om «ansiktet på ruten» eller retttere «nonnen». Hun satt etter sigende med hendene foran ansiktet båret over et bord, og var som «skomakeren» best synlig i skumringen og i overskyet vær.

Dette hørtes lovende, og med endel kjente, hvoriblandt en kjent pariserprofessor, ivrig spiritist, begav vi oss en overskyet ettermiddag hen til stedet for å ta fenomenet i øiesyn. Jeg tilhørte tvilerne, forteller innsenderen, og ventet en fiasko men desto større blev min overraskelse da jeg fikk øie på billedet, dette i et lite 4-delt mesaninvindu ut til hagen. Vel nok skulde der litt fantasi til i første øieblikk; men da øiet hadde vennet sig til billedet, lot det sig uten vanskelighet rekonstruere.

Vi fikk på stedet av vår lærde venn en forklaring om fotokemi, legemers utstrålinger og etersvinginger, som endte med konklusjon, at fenomenet nok kanskje var oversanselig, men ingenlunde overnaturlig.

Vi klatret inn i huset, ruten var litt støvst, men selv etter en grundig vask forsvant billedet ikke. Vi forhørte oss i nabolaget, flere saugjetere hadde ofte sett «henne» og forsikret at billedet år for år tiltok i tydelighet.

En tid senere besøkte vi igjen stedet, denne gang for å forsøke kraftigere midler, og ved hjelp av sterk kalilut lykkedes de ganske riktig å avvaske billedet.

Det er kjent, at i fuktige rum bedekkes mindreverdige glass ofte med et irifarvet belegg, bestående av kiseltsyre, og det var dette belegg som suksessivt ved lysbrytningen hadde formet nonnens bilde.

Det at billedet var tydeligst mot kveld og i skyet vær skyldes nærmest lysbrytningen, hvis ikke kiseltsyrebelegget er så hygroskopisk, at vekslingen i luftens fuktighetsgrad forårsaket billedets sterkere eller svakere fremtreden.

Barn og fyrstikker.

En henvendelse fra politimesteren.

I anledning et par tilfeller, hvor barn har satt ild på gress, papir o. l. på fri mark har jeg idag sendt skoleinspektøren følgende skrivelse:

«Jeg tillater mig å henstille at skolens lærere annodes om å foreholde elevene det forkaste-

Telefon 577 k Strandgt. 180

BRØDRENE SALTVEDT

— MØBELLAGER —

Gamle møbler betrekkes. — Madrasser repareres. Nye madrasser, chaiselonguer, divaner og salomoblementer leveres til billigste priser. MARKISER arbeides billigst.

Skandia.

BRIKETTER

atter ankommet
Tlf. 356 og 711

Saltvedt Kullforretning.

Mannen som roper „Jesus kommer snart“ for byretten igjen.

Han blev idømt 30 kr. bot eller 6 dages fengsel.

Byretten i Bergen behandlet igår sak mot mannen som går rundt i gatene og roper: «Jesus kommer snart» og «Omvend Eder» osv. Hans navn er Johannessen. Han opgav å være gift, ha fem barn og tjene ca. 60 kr. uken.

Han er tidligere mulktet etpar ganger, likesom han er dømt ved lagmannsrettens dom for overtredelse av straffelovens par. 350, I, ved å ha forstyrret den almindelige fred og orden.

Retten administrertes av assessor Arnesen.

Nu var han tiltalt for å ha ropt og skreket på Øvregaten og på Torvet i januar måned.

Adm.: Forholder det sig så at De ropte.

— Ja.
— Hvad sa De?
— Jeg talte sannhet.
— Var De edru ved anledningen.
— Jeg var full av Guds ånd. Og jeg talte sannhet til folket.
— Men De forstyrret jo trafikken.
— Jeg forstyrret ikke trafikken; jeg forstyrret freden i hjertene.

— De vet jo at det ikke er lovlig å forkynde evangeliet på den måte?
— Det står i Lukas at vi skal forkynde Guds ord på gater og streder.
— Men den norske lov kommer i strid med Guds lov i dette tilfelle — myndighetene vil jo ikke tillate Dem dette.

— Nei, men jeg er villig til å lide for Jesu skyld; jeg vil ikke gi op. De får heller sette mig i fengsel. Jeg er villig til å å lide døden for Jesu skyld.

Den politikonstabel som hadde bragt Johannessen inn fra Øvregaten, blev avhørt som vidne. Han forklarte sig om tildragelsen.

Adm. til Johannessen, etter at konstabelen hadde forklart sig:

lige og farlige i å tenne ild under forhold som nevnt — ved siden av at det er straffbart.

Det er min opfatning at skolene ved jevnlig å foreholde barna dette vil bidra til å få slutt på dette ivesen. Jeg vil de være hr. skoleinspektøren takknemmelig om De også vil de konferere med den hoiere skoles vedkommende om disse spørsmål for at der kann komme istand et samarbeide også på dette område.

Det er store nasjonaløkonomiske verdier som kann stå på spill, hvis man ikke får has på ivesenet, ved siden av at arbeidet for skogsaken i hoi grad vanskeliggjøres, og jeg tror at skolens opdragende innflydelse vil være av uvurdelig betydning i så henseende.»

Jeg anmoder hr. lensmannen om å sende skolene i Deres distrikt meddelelse herom og henstille at skolenes vedkommende har sin oppmerksomhet henvendt på forholdet — både nu og fremtidig. Kunde spørsmålet også tas op i samarbeide med barnas foreldre vilde det være desto bedre.

Haugesunds politimesterembete 19. mars 1928.

H. Høegh-Omdal.

Avertér i „Haugesunds Avis“!

— Er det riktig dette?
— Nei, det er det ikke.
— Ja, men er det ikke sannhet?
— Nei, han kjenner ikke sannheten.
— Hvad er det som er riktig da?
— Jeg sa at Jesus kommer snart. Og han kommer meget snart, det gjør han.

Til slutt sa han til vidnet: »Fader, forlat ham, ti han vet ikke hvad han gjør.»

Det neste vidne var en politikonstabel som ved den annen leilighet hadde innbragt Johannessen.

Han forklarte bl. a. at tiltaltes rop ved anledningen nærmest hørtes ut som nødrøp.

Johannessen: Det var et ord han sa i sitt vidnesbyrd, og det var ordet «nødrøp». Det var et nødrøp fra Gud til menneskene i denne stad.

Adm.: Kommer også Guds tjenere inn under den paragraf. Jeg er Guds tjener. Jeg vil fortsette med skrikene. Det får gå som det vil, om det så bærer til fengsel på livstid.

Politibetjent Brandvik forklarte at Johannessens skrik tildels virket meget sterkt på nervøse personer, og de skrik han presterte, var voldsomme. Man hørte ham lange veier. Dermed var vidneavhørelsen avsluttet.

Han blev ifølge Bergens Aftenblad ilagt en bot av 30 kroner, subsidiært 6 dagers fengsel.

Johannessen: Jeg vedtar ingen bot for å ha forkynt Guds ord.

Adm.: Sakens behandling er hermed ferdig.

Johannessen (idet han skal gå): Jeg vil si dig en ting, dommer. Vet du, hvad du gjør? En dag skal også du dømmes. Jeg vil dømmе dig, men jeg vil dømmе dig til himmelen.

Anion Meyer og „Haugesunds Dagblad“s „A es“.

«Haugesunds Avis» oplyste forleden i en liten notis at Anion Meyer hadde gjenopptatt musikkundervisningen her i byen og at han nylig hadde hatt suksess med en konsert i Oslo.

Denne lille notis må ha vakt veldig harme hos en hr. Ares som av og til optrer i «Haugesunds Dagblad», riktignok mer og mindre vellykket. Hr. Ares påstår at notisen kaster blå i øinene på folk, og for å avverge dette kommer han med en smussartikkel som tydelig viser at den samme hr. Ares ikke er den rette mann til å påse at rettferdigheten skjer fyldest. Det er vel også et rent tilfelle at hans flåseri har undgått redaktørens oppmerksomhet og fått plass i bladets spalter.

Når hr. Ares, øiensynlig for å skade hr. Meyer har trukket frem en av de mindre gode anmeldelser, som allikevel ikke skulle foranledige en så skitten skrivemåte som den hr. Ares bruker, vilde det være på sin plass også å komme med noen av de aner kjennende uttalelser fra hovedstadens musikkammeldere.

Komponisten Per Reidarson skriver bl. a.:
Hvad der virker mest tiltalende ved Anion Meyers klaverspill er det alvor som preger foredraget, det

BERGENS SKOFABRIK

den ledende fabrikk i moderne HERRESKOTØI bringer de siste nye modeller hurtigere end utenlandske fabrikk-er og til billigere priser.

A. SAMPSON
Strandgt. Kaien.

Stort bortsalg av skotøi.

Haandarbeidede herresko 10.00. Herrebekskøm 16.00. Specialstøvler 17.50. Boksstøvler 15.00. Brune og sorte herresko 17.00. Gutte-fedtlærstøvler 8—9—10—11—12.00. Pikestøvler 7.50 Damesnøresko nr. 36—37 kr. 7.00. Damerensko 5.00—9.00—10.00 med fransk og halvhøi hæl. 1000 par herre, dame, gutte og pikesko og støvler, ekstra billig. Sorte og brune snøresko og remsko billigst. Herre og dame-rågummi-sko i brunt og sort 18.00—20.00. Barne-rågummi-sko kr. 3.00. Hussko 4.00. Damegaloger, smaa nr. 2.00.

Haraldsgaten 143.
vis a vis Bjordal.

3800 nye amerikanske meisekke 75 øre

pr. stk. Sekkene er nesten uopslidelige og av ekstra prima svar tvistlerret anvendelig til lakener, linned, skjorter og meget andet. Mindste salg 10 stk. i en lengde. De av oss utbudte sekker maa ikke forveksles med de fra anden side utbudte, da vore er av en meget svareere kvalitet, og tas gjerne retur selv etter vask, hvis de ikke er efter ønske. Sendes overalt pr. eterkrav plus porto.
Hvitvare-lageret, Albanitorv 9, boks 188, Odense, Danmark.

varmt følte i uttrykket. — Han kann være temmelig fri i rytmisk henseende, og det kann nu og da skorte på teknisk klarhet i passasjene. Men hovedinntrykket var igår som ellers meget sympatisk, særlig tiltalte mig stykkene av Sibelius og Grieg, hvoretter der måtte gis ekstranummer, men også utførelsen av Waldstein-sonaten hørte jeg med interesse — i denne kanskje vel romantisk anlagte gjengivelse.

Pianisten blev livlig påskjønnnet. Arne van Erpekum Sem i «Tidens Tegn» bl. a.:

Det var meget som ikke lyktes for ham, men der var også meget å glede sig over. Et vakkert anslag, en kultivert smak og megen flømsomhet i uttrykket kom utmerket til sin rett. Anton Meyer vant meget bifall og måte spille ekstranummer.

Som bekjent virker hr. Meyer som pedagog her i byen og etter hvad jeg har hørt, er samtlige som studerer hos ham begeistret for hans undervisningsmetode, og da man ikke kann komme bort fra at hr. Meyer er en anerkjent kunstner, skulde det jo være en fordel for viderekomne elever å kunne få studere hos en dyktig pianist, uten å måtte reise til en annen by.

Dette fremkommer uten den ringeste personlige interesse for hr. Meyer, men hr. Ares' skrivemåte forekom mig å være så helt igjennem simpel at jeg fant det på sin plass å imøtegå den.

Forsikringselskapet „Vesta“ hadde ifjor et overskudd på 34.000 kroner.

I representantskapsmøte den 14. ds. fremlas «Vesta»s regnskap for 1927. Årets samlede bruttopremieinntekt har utgjort kr. 4 758 000 hvorav 4 440 000 kr. faller på brandforsikring. Bortsett fra den ubetydelige reisegodsforsikring, som bare omfatter nogen få tusen kroner premieinntekt, er der fremgang i alle brancher, hovedsagelig i brand- og auomobilforsikring. I skadeserstatninger er brutto utbetalt 2 365 000 kr., hvorav kr. 2 245 000 gjelder brandforsikring.

Driftsresultatet i 1927 var tilfredsstillende: Overskuddet utgjorde kr. 342 000, hvorav er utdelt 8 pct. utbytte til aksjonærene med kr. 152 000 kontant og ytterligere til aksjonærene kr. 100 000, som er anvendt til reduksjon av grunnfondsforsikringsens. Selskapets grunnfond utgjør 4 millioner kroner, hvorav 2 millioner kroner nu er kontant innbetalt. Til reservefondet blev der av årets overskudd avsatt kr. 70 000, hvoretter reserve- og disposisjonsfondet nu andrar til kr. 1 349 000. Til premie- og skadereservefondet avsattes for egen regning ialt kr. 1 544 000. Selskapet arbeider nu foruten i brandforsikring også i følgende specialbrancher: Innbruddstyveri, reisegods-, auomobil-, ansvars-, ulykkes- og syke- samt glass- og garantiforsikring.

SMØRFABRIK MONOPOL MARGARIN
har stadig den smørlignende smak.
Sarl A.B.

Haugaland Meieri.

Fra generalforsamlingen i Sveio.

Lørdag den 17. ds. avholdt Haugaland Meieri generalforsamling, for Sveios vedkommende, i kommunehuset på Sveio. Fremmøtet var meget godt.

Regnskap og driftsberetning for 1927 blev oplest. Det fremgikk herav at meieriet i 1927 har innveiet 942 651 kg. melk, hvorfor der er betalt ialt kr. 152 256.69. Eller ca. 16,14 øre pr. kg. Driftsomkostninger utgjør ca. 4,6 øre pr. kg. behandlet melk. De samme tall fra 1926 var: 808 461 kg. til en samlet pris av kr. 248 423.77 eller ca. 30,7 øre pr. kg. Omkostningene var i 1926 ca. 3,7 øre pr. kg. behandlet melk. Regnskapet forøvrig avvek ikke meget fra forrige års regnskap. Overskuddet viste sig dog i år å være endel mindre, noget som de vanskelige omsetningsforhold, i forbindelse med de vanskelige tider forøvrig, tatt i betraktning, ikke kann sies å være noget merkelig. Man fikk dog det inntrykk at meieriet gjen-nemgående har arbeidet tilfredsstillende i året som gikk.

Regnskapet blev enstemmig godkjent, med revisjonens anmerkninger.

Deretter blev det årlige valg foretatt på styremedlemmer med varamenn, samt revisor med varamann for 1928.

Som bekjent har meieriet tidligere avholdt generalforsamling særskilt for de 3 tilsluttede distrikter: Tysvær, Skjold og Sveio.

Der fremkom nu forslag til lovforandring, der gikk ut på at styret heretter skulde få fullmakt til å bestemme at generalforsamling skulde, når der fantes grunn hertil, avholdes i Haugesund, samlet for alle 3 distrikter.

Etter endel ordskifte blev forslaget enstemmig vedtatt

Abonner.

Sommerstrøm

Bestil straks skriftlig, ved personlig henvendelse eller pr. telefon til Elektricitetsverkets kontrollkontor, telefon 610.

Kr. 50.00 pr. kw. for 6 måneder gir billigere kokning end petroleum og kan desuten anvendes til oppvarming

Avrustningsspørsmålet under debatt i Geneve.

Russerne, tyrkerne og tyskerne har ordet.

Geneve: N. T. B.: På det forberedende avrustningsutvalgsmøte igår ettermiddag, gav den tyrkiske utenriksminister, Rushdi Bej, en erklæring angående sikkerhetsspørsmålet. Han uttalte at han selv om han i stor utstrekning anerkjent voldgiftsfremgangsmåten som egnet til å blegge internasjonale tvistigheter, så foretrakk han meglingsfremgangsmåten. Han anbefalte avslutningen av ikke angrepspakter. Tyrkiet vilde håpe at disse traktater blev drøftet i sikkerhetsutvalget.

Utvalget påbegynte deretter drøftelsen av det russiske forslag til avrustningskonvensjoner. I en lang tale motiverte Litvinov fremsettelsen av forslaget. Den russiske delegasjon ønsket et preliminært svar, d.

v. s. man vilde vite om det forberedende utvalg anerkjente prinsippet om avrustning over 4 år, hvorved også etter et års forløp krig vilde være umuliggjort.

Neste taler var den tyske delegerte, grev Bernsdorf, som uttalte at man ikke kunde bestride det russiske forslag med hensyn til den ånd som preget det, og som var i overensstemmelse med avrustningsbestrepsene.

Etter en kort erklæring av de tyrkiske delegertes fører, Rushdi Bej, som hilste den russiske delegasjon som representerende en vennligsinnet nabo, og tok til orde for at det russiske forslag skulde behandles i plenumsøte, blev fortsettelsen av debatten utsatt til idag ettermiddag.

Ibsen-jubileet i Oslo og i utlandet.

Hilsen fra Amerika. — Gyldendalske forlag gir fest for de utenlandske gjester.

Nationaltheatret i Oslo.

Oslo: Nasjonalteatrets forestilling iaften innledes med prolog av Wildenvey, fremsagt av Stub Wiberg. Som festforestilling opførtes deretter «Vildanden» med Schanche som Werle junior, David Knudsen som Hjalmar Ekdal og Betzy Holter som Hedvig. Teatret var fylt til siste plass. Forestillingen blev mottatt med sterkt bifall etter hver akt og ved forestillingens slutt.

Kongen og kronprinsen overvar forestillingen.

Oslo: Etter teaterforestillingen gav Gyldendal Norsk forlag, Ibsens forlegger fra 1876 til idag, souper i Rokokosalen for de utenlandske gjester, forfattere teaterfolk, presse etc.

Direktør Grieg ønsket velkommen, professor Bull talte kl. 12, ved inngangen til Ibsens fødselsdag, til Ibsens minne, deretter talte en rekke av de fremmøtte. Francis Bull talte for de utenlandske gjester, og fru Dumont talte på gjestenes vegner for Norge.

Formann i dansk forfatterforening, Sophus Michaelis, bragte en hilsen fra Danmark.

Oslo: Hele Oslo er flaggsmykket idag i anledning Ibsens 100 årsdag.

Kl. 11 i formiddag foregikk kranspålegningen på Ibsens grav på Vår Frelses gravlund. En stor skare var samlet, de utenlandske gjester, og medlemmer av regjering og storting, Oslo bystyre etc. Utenfor gjerdet hadde samlet sig en mengde tilskuere.

Høitideligheten blev åpnet med sang av studentersangforeningen. Det var overskyet vær i formiddag, men i det øieblikk stortingsspresident Hambro steg frem og som førstemann nedla en krans fra det norske storting, brøt solen igjennem, så alle de vakre kranser og bånd spillet i sine rike farver.

Statsråd Hasund nedla krans på regjeringens vegner, Ronald Fangen for forfatterforeningen

Olav Hoprekestad for landsmålsforfatterne, og stortingsmann Hørsleb fra Ibsens fødeby, Skien. Deretter kom turen til de utenlandske gjester. Tilslutt sang studentersangforeningen en sang av Theodor Caspari, og dermed var den stemningsfulle høitidelighet forbi.

Nordmenn i Amerika hilser Ibsens Norge.

Oslo: Statsminister Mowinckel har mottatt følgende telegram fra New York:

Det norske nasjonalforbund i New York og omegn hilser Norge på hundreårsdagen for Henrik Ibsens fødsel i beundring og taknemlig erindring for hans enestående innsatts i verdenslitteraturen. Hans minne evig leve.

Peter A. Hansen, president. A. W. Hagtvædt, sekretær.

Også serberne fester.

Belgrad: I anledning av 100 årsdagen for Ibsens fødsel vil Nasjonalteatret i Belgrad gi en festforestilling med opførelse av «Gengangere». Forfatteren Johan Bojer og hustru kom hit igår. Avisene i Belgrad inneholder i den anledning anerkjennende ord om ham.

London: De fleste aviser bringer idag artikler hvori de hylder Henrik Ibsen, og fremholder den store betydning han har hatt ved å omskape dramaet og bringe en frisk pust av klarsynt idealitet inn i teatret.

»Daily Telegraph» hylder særlig Ibsen som forkjemper for tankens klarhet. Flere aviser nevner Ibsens berømte ord om den kompakte majoritet som aldri har rett. Disse ord kjennetegner best offentlighetens holdning overfor Ibsen i mange år.

Alle aviser uttaler at verden står i umåtelig stor gjeld til Henrik Ibsen på grunn av hans ständige kamp for den sunne fornuft mot alt tomt flåseri.

Sørgelig tildragelse paa Sandsfjorden i Ryfylke.

To unge gutter omkommet.

Stavanger: (Privat for Avisen). Søndag ettermiddag inntraff en sørgelig ulykke i Sandsfjorden, Ryfylke. To gutter, den 18 år gamle Karl Karlsen Kalvik og den 13-årige Karl Kalvik, hjemmehørende i Marvik, Sandsfjorden reiste ut i 16-tiden på en seiltur, med en liten

båt. På hjemveien blev de overfalt av et vindkast så båten gikk rundt, og begge to blev borte. Man fant båten en tid etter, og tok til å søke etter de omkomne, men der er dypt vann og adskillig strøm, så det blir vanskelig å finne dem. Ulykken har gjort et dypt inntrykk i byden.

Forhandlingene om Vest-Grønland kreves offentliggjort.

Og et norsk opsynsskip til fangs- og fisketfeltet.

Oslo: Norges Grønlandslag har sendt justisdepartementet en henvendelse om å offentliggjøre resultatet av de forhandlinger som er ført med Danmark om utvidelse av adgangen til Vest-Grønland for nor-

ske fiskere og fangstmenn. Da fangstsesongen snart begynner vilde det være av viktighet å få rede på stillingen. Der oppfordres også til i år å sende et norsk opsynsskip til farvannet ved Vest-Grønland.

54 menighetsråd i Stavanger bispedømme gir kirkeministeren sin tilslutning.

Stavanger: (Privat til «Avisen»): 54 menighetsråd i Stavanger bispedømme har sendt statsråd Hasund følgende telegram:

«Vi sender Dem vår ærbødige takk for vern om vår kirkes bekvemmelser.»

Det er som bekjent 64 menigheter i bispedømmet, men 10 av dem har man ennå på grunn av vanskeligheter av forskjellige slags ikke fått forbindelse med, blir det opplyst til «Stavanger Aftenblad», men man venter til slutning til telegrammet også fra disse.

Skolevesenets budsjett.

Komiteens flertall vil ikke ha førsteklasse på lærerskolene.

Oslo: Stortingets kirke- og skolekomite har nu avgitt innstilling om skolevesenets budsjett. Departementet har foreslått en halv førsteklasse ved 9 lærerskoler, men ingen studentterklasse. Komiteflertallet foreslår at det ikke oprettes ny førsteklasse til høsten, da dette hurtigst vil føre til normale forhold, og bli billigst.

Mindretallet, de to venstrepresidenter, finner dette uheldig, og stemmer for departementets forslag.

I tilskudd til ungdomsskolene hadde Lykke opført 1 721 000 kr. mot ifjor 2 mill. kr. Hornrud og nu Mowinckels regjering foreslår 1 975 000 kr. og komiteen, undtagen Svendsen h. er enig heri. Til kveldsskoler oppføres intet, men komiteen fremholder at der snarest mulig igjen bør bevilges til disse skoler.

Wilkins og Eielson slarief.

London: Fra Fairbanks i Alaska meldes til Reuter at kaptein Wilkins og hans flyver, løytnant Eielson, er startet for Point Barrow, på nordkysten av Alaska. Dette er første etappe på Wilkins planlagte flyvning over det arktiske område.

Uthuset styriet sammen under snebygden.

Gjøvik: En stor uthusbygning på gården Lier i Biri, blev igår ødelagt på grunn av snebygden. Man blev oppmerksom på at murene begynte å svikte, og gikk straks igang med å få dyrene ut. Under arbeidet hermed raste roset ned, men av den 40 kyr store besetning blev heldigvis bare en kvige drept. Ingen mennesker kom tilskade.

Dødsfall.

Gabriel Sølvberg.

Frå Voss vert det meldt at folkehøgskulestyrar Gabr. Sølvberg er død.

Det kom ikkje uventa. Han har vore sjuk lenge. Men det er like vel sårt å vita at dette arbeidsjernet ikkje er meir. At dette godhjarta menneskje er slokna.

Han hadde mange vener kring i Sunnhordland. Då han var ferdig frå Volda lærarskule vart han sett til lærar i Skånevik. Her merkte han seg snart ut som ein sers dugande lærar. Og vann stor tiltru millom folket. Han vart i provianteringstida sett til formann i Skånevik provianteringsråd, og syntte her store administrative evner. Han vart kommunerevisor, bankdirektør, formann i eksamensnemda for skulane i Skånevik. Han var ein ivrig skyttar. Fekk Skånevik skyttarlag upp millom dei fremste. Han kom inn i styret for Sunnhordlands skyttarsamlag og vart formann.

Han interessera seg mykje for musikk og song. Han var leidar av Skånevik songlag. Og vart sett til sekretær i Sunnhordlands songarsamkipnad. Her var han ei drivande kraft. Ein kann gjerne segja at den tid han var med hadde Sunnhordlands songarsamkipnad si glanstid.

I 1919 vart han sett til lærar ved Voss folkehøgskule.

Han vart ein sakna mann i dei ymse arbeid her i Sunnhordland. Han heldt fram med å vera inspektør for «Glitne», og kom på årvisse ferder. Det var alltid gildt å helsa på denne staute kraftige mannen.

Han hadde ei eigen evna til å klarleggja trygdesaka.

Der andre inspektørar ingen veg kom, der fekk hr. Sølvberg trygding i stand.

Var han fyrst komen i kjennskap med folket, so var det ikkje verd å andre inspektørar og agentar brydde seg. Folk venta til Sølvberg kom med nye trygdingar.

Han lyfte trygdesaka munnarleg upp her i distriktet. Han vart formann i landslaget til trygdeinspektørane og styrar av bladet deira.

Ogso på Voss kom han med i mykje arbeid i dei 10 åra han

Henstillingen om rentenedsettelsen i Hypotekbanken.

Det vil neppe la sig gjøre å imøtekomme henstillingen

Oslo: Som bekjent blev det igår offentliggjort en henvendelse fra Norges bondelag til Hypotekbanken hvori det henstilles at spørsmålet om rentenedsettelse blir tatt opp.

Etter undersøkelser «Tidens Tegn» har anstillet må man gå ut fra at en sådan henstilling er umulig å imøtekomme. En generell rentenedsettelse er ganske utelukket, også i enkelte tilfeller lar det sig vanskelig gjøre å foreta reduksjoner. Forhodet er jo at banken selv må låne penger på åpent marked og må betale sine renter, og den kann derfor ikke slå av på sine inntekter.

Skulde den gjøre det vilde det gå på bankens formue løs. Det blir derfor dessverre ingen annen utvei enn å gå til tvangs salg hvor debitor ikke kann oppfylle sine forpliktelser.

Færøysk tråler forlist.

Mannskapet reddet ombord i en engelsk fråler.

Sigluffjord: Tråleren «Soranus» av Grimsby kom hit med besetningen fra den færøyske kutter «Katerina». Tråleren rente i klart vær på Selvogsbanken på kutteren så den sank i løpet av et par minutter. Hele besetningen var på dekk og arbeidet og kom sig velbeholden ombord på tråleren.

Gigtsmerter
Lindres umiddelbart med nogen tabletter TOTAL
Er uskadelig, anbefales av mange læger. Borttar urinsyren fra legemet. Faas paa alle apotek til kr. 2,50 og 1,00.

Sildebøker
Skutebøker
Connossementer
Sildcertepartier
Arbejdslister
Pengekvitteringsbøker
Vekselsblanketter
Anvisninger
Ekspedisjonsbøker
med og uten firmanavn hos
Ludvig Eriksen A.S.

SILD!

NORDSTRØM & DUE

EG MELK SÆPE

EN OVERLEGEN TOILETSÆPE OG BARNESÆPE SOM GJØRHUDDEN REN OG SMIG OG ER FOR URENHETER

Ifølge analyse en virkelig eggesæpe tilsat melk (Casein).

Som barnesæpe den fineste og mildeste sæpe, som kan fabrikeres.

Fabrikationen staar under kontrol av fast ansat kemiker.

Abonner på „Haugesunds Avis“!

Det Bergenske Dampskibsselskab.

Englandsruten: Til Newcastle hver mandag em. kl. 6 S/S «Venus» Nordgaende hver lørdag morgen.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB. Til København og Stettin.

S/S «Bergenhus» beregnes laste i Haugesund 23. mars. Last bedes anmeldt snarest.

Til Skien, Tønsberg, Sandefjord, Fredriksstad, Halden, Drammen, Moss og Oslo.

S/S «Vestkyst» herfra onsdag 21. ds. Last bedes anmeldt.

En tragedie for 5000 år siden.

Dronning Shub-Ad's gravkammer med de ofrede undersætter.

Den merkverdige, men sautidig uhyggeligste arkeologiske opgave, som er løst på mange år, har en ekspedisjon, utsendt av Pensylvaniauniversitetet og British Museum æren for.

Ekspedisjonens leder, dr. Leonard Wolley, forteller herom:

Graven, hvori vi fant dronning Shub-Ad, var et kammer, bygget av mursten. Ved siden fantes en kongegrav, som var plyndret.

Dronning Shub-Ad lå midt i kamret, praktfullt klædd, og hennes hår var kunstferdig opsatt og holdt sammen av massive gullbånd.

Langs veggene lå omkring 50 soldater, hver med en dolk i brystet, og ved dronningens hovedgjærde og føtter lå — etter klærne å dømme — de fornemste hoffdamer og andre av hennes tjenerinner.

Tilsammen var 11 kvinner innmuret i gravkammeret med den døde dronning.

Table with 2 columns: Destination (Stord-Rosendal) and Time/Service details.

en nål og satt på kappen, stod hennes navn inngravert.

Rundt den døde herskerinne lå 50 ofrede tjenere og tjenerinner.

Det var et gripende syn å se disse ofrede mennesker, som lå ved sin herskerinnes side, slaktet som dyr i gravkammeret.

De var et gripende syn å se disse ofrede mennesker, som lå ved sin herskerinnes side, slaktet som dyr i gravkammeret.

Tilsammen var 11 kvinner innmuret i gravkammeret med den døde dronning.

D.s. «Karmsund»

(fra 16. august 1927) Til Bergen Mandag og torsdag kl. 8 form.

S. «Rogaland»

Til Skudenes og Stavanger. hver onsdag og fredag kl. 11 fm.

Kyst-Postruten.

til OSLO hver atten kl. 9.

Til BERGEN hver aften kl. 10%. Tirsdag 20. «Christiana» Pedersen

E. H. Christensen & Søn Telefon 72 & 1507 k

Birger Pedersen & Søn Telefon 22 & 750

NATRUTEN.

Til BERGEN hver aften kl. 12 1/2. Søndag «Stavanger» Pedersen

Til STAVANGER og SANDNÆS hver morgen kl. 5 1/2.

Søndag «Stavanger» Pedersen Mandag «Sandnæs» Christensen

E. H. Christensen & Søn Telefon 72 & 1507 k

Birger Pedersen & Søn Telefon 22 & 750

S.S. «Torvestad»

(hver virkedag). Fra Dalen kl. 7,30, 10,30 og 4,15

D.s. «Rapid»

Til Kopervik alle hverdage kl. 3 etfm.

Selve gravkammerets konstruksjon har den aller største interesse, da de eldste murede hvelv

Sveio bil-lag. Holdeplass: Gamle brandstasjon. (Alle hverdage) Fra Mølstrevaag kl. 7 em.

Rutebilen Valestrand, Førde, Haugesund.

Vinterrute fra 1. okt. inntil videre. Holdeplass: Torvet.

Bilruten Ølen—Haugesund. Holdeplass: 1 Ølen, Ølen pensjonat.

Rutebil Aksdal—Haugesund. Holdeplass: Haugesund Meieri.

Rutebil Røksund—Haugesund. Holdeplass: Haugesund Meieri.

Rutebil Slättevik—Haugesund. Holdeplass: Torvet.

M/K «Røgvær». Hver morgen (alle hverdager). Fra Solstrand, Førresfjorden

GUMMI. Prøvesending 5, 10, 15 kr. Prisliste 15 øre

CARL G. SCHRODER, Vollenveien 23. b. MALME 1 SVERIGE.

Statens Automobilruter

Karmøy ruten.

Personbiler avgår: Fra Haugesund 9,00 formiddag: til Skudenes.

Fra Kopervik 1,55 til Haugesund 1,55, Skudenes 1,55

Fra Skudenes 1,55 til Haugesund 1,55, Kopervik 1,55

Fra Kopervik 1,55 til Haugesund 1,55, Skudenes 1,55

Fra Kopervik 1,55 til Haugesund 1,55, Skudenes 1,55

Fra Kopervik 1,55 til Haugesund 1,55, Skudenes 1,55

Fra Kopervik 1,55 til Haugesund 1,55, Skudenes 1,55

Fra Kopervik 1,55 til Haugesund 1,55, Skudenes 1,55

Fra Kopervik 1,55 til Haugesund 1,55, Skudenes 1,55

Fra Kopervik 1,55 til Haugesund 1,55, Skudenes 1,55

Fra Kopervik 1,55 til Haugesund 1,55, Skudenes 1,55

Fra Kopervik 1,55 til Haugesund 1,55, Skudenes 1,55

Fra Kopervik 1,55 til Haugesund 1,55, Skudenes 1,55

Fra Kopervik 1,55 til Haugesund 1,55, Skudenes 1,55

Fra Kopervik 1,55 til Haugesund 1,55, Skudenes 1,55

Fra Kopervik 1,55 til Haugesund 1,55, Skudenes 1,55

Fra Kopervik 1,55 til Haugesund 1,55, Skudenes 1,55

Fra Kopervik 1,55 til Haugesund 1,55, Skudenes 1,55

Fra Kopervik 1,55 til Haugesund 1,55, Skudenes 1,55

Fra Kopervik 1,55 til Haugesund 1,55, Skudenes 1,55

Fra Kopervik 1,55 til Haugesund 1,55, Skudenes 1,55

Fra Kopervik 1,55 til Haugesund 1,55, Skudenes 1,55

Fra Kopervik 1,55 til Haugesund 1,55, Skudenes 1,55

Fint, tidlig slaaf, velbjerget Enghoi.

Ballet og løst. Billigt tilsalgs. Bestilling mottages. Telefon, Ekeland, Øklandshavn.

Drivenæs, Auklandshavn, Søndhordland.

Gamle aviser

tilsalgs i «Avisen»s ekspedition.

Tilkjøps ønskes

Grammofon

lit brukt, stor, god uten trakt kjøpes. Billet mtk. «Grammofon» i eksp.

Tilleie

To pene kontorer

tilleie fra april. Centralt. Hgsds. Ann.bureau aviser.

En liten kjellerleilighet

2 værelser og kjøkken billig tilleie for en liten familie.

Et stort og solrikt

møblert værelse tilleie, adgang til kjøkken og bad.

Et lite møblert værelse

billig tilleie, centralt. Eksp. anv.

2-værelses leilighet

med kjellerstue tilleie paa Risøen. Eksped. anv.

3 værelser og kjøkken

i Flotmyrget. tilleie straks eller fra flyttetid. Henv. sakfører Gerhardsen.

Ledige poster

Flink voksen enepike

faar plass fra flyttetid. Arbeidskontoret anv.

Expeditrice

søkes til vaatravelheten, event fast. Skriftlig ansøking til A. Samson, Strandgt.

Bøkker

vant med ekefater faar arbeide S. Ronglan, Sildolje & Fodermelfabrik.

Tapt

En kjerredør tapt

i Kirkegt. Henv. J. Lie, Kirkegt. 128.

Fundet

En dameparaply

efterglemt i K.F.U.M.s lokale.

Haugesunds Avis

Privattelefoner: Redaktør Osland 648

Abonnement: Pr. kvartal innenlands kr. 4,00

Annonsesider: 16 øre pr. mm.

Utgitt av et aktieselskap.

Redaktør: Einar Osland.

«Haugesunds Avis» trykkeri.

Ettertrykk forbudt.

Den internasjonale hemmelighet.

Av William Le Queux. Autorisert oversettelse for «Haug. Avis».

(9) Mens hun flyttet sig rastløs på divanen og la putene bedre tilrette trådte baronen selv inn i værelset.

— Cara mia, sa han til Paola. Hun så op og smilte. Du kjenner jo Terreville i innenriksdepartementet?

— Naturligvis, svarte Paola og smilte ennu mer.

— Du må straks reise til Paris, sa baronen. Opsøk ham og få alt å vite angående Cornat-saken.

— Ser det ut til å skulle bli kjedelige? spurte hun og gjespet. Jeg trodde at vi var ferdige med den saken nu?

den, tvertimot må vi forberede oss på de verste ubehageligheter svarte baronen ergerlig.

— Jeg føler det på mig, at både politiet og andre myndigheter gjør sitt beste for å la fars mordere undslippe.

— Det var Lisely som talte, Hun og Karl hadde sittet og snakket om hennes fars død og politiets fruktesløse forsøk på å finne morderen.

— Karl hadde fortalt henne om det eneste spor, man hittil hadde funnet: engelskmannens fingeravtrykk, og om politiets undersøkelser, som hadde ledet til den opdagelse, at engelskmannen var chauffør hos baron Fiorelli.

— Det er meget mulig, svarte Karl.

modig og kysset henne flyktig på hånden.

Hun forlot værelset med en liten bløt latter og baronen blev stående en stund og studere et telegram, som han nettop hadde mottatt i code.

— Surete satt sig i bevegelse grunnet nye opplysninger. Gomban underveis med en provisorisk arrestordre.

— Hva kan der mon ligge bak dette? mumlet han for sig selv.

— Jeg føler det på mig, at både politiet og andre myndigheter gjør sitt beste for å la fars mordere undslippe.

— Det var Lisely som talte, Hun og Karl hadde sittet og snakket om hennes fars død og politiets fruktesløse forsøk på å finne morderen.

— Karl hadde fortalt henne om det eneste spor, man hittil hadde funnet: engelskmannens fingeravtrykk, og om politiets undersøkelser, som hadde ledet til den opdagelse, at engelskmannen var chauffør hos baron Fiorelli.

— Det er meget mulig, svarte Karl.

morderjakten med å finne ut hvad baronen vet, sa Lisely.

— Hvor oppholder han sig? — I Monte Carlo. Baronens opholdssted er aldri nogen hemmelighet.

— Altså reiser vi til Monte Carlo, erklærte Lisely bestemt. Vi skal nok avlure baronen hans hemmeligheter, hvis han har noen.

— Hva kan der mon ligge bak dette? mumlet han for sig selv.

— Jeg føler det på mig, at både politiet og andre myndigheter gjør sitt beste for å la fars mordere undslippe.

— Det var Lisely som talte, Hun og Karl hadde sittet og snakket om hennes fars død og politiets fruktesløse forsøk på å finne morderen.

— Karl hadde fortalt henne om det eneste spor, man hittil hadde funnet: engelskmannens fingeravtrykk, og om politiets undersøkelser, som hadde ledet til den opdagelse, at engelskmannen var chauffør hos baron Fiorelli.

— Det er meget mulig, svarte Karl.

an døren til det hus, hvor han hadde tilbragt så mange lykkelige dager sammen med den myrdede.

Karl hørte interessert på grevens opplevelser med engelskmannen. Da fortellingen var ferdig, spurte de Salis:

— Forstår De hvad dette betyr? — Nei, jeg må innrømme at jeg ikke forstår noget, svarte Karl.

— Det betyr kort og godt, at hemmeligheten ikke er stjålet av moderne, svarte greven. Det betyr, at moderne forgjeves har søkt å skaffe sig hemmeligheten, og at de fremdeles er på jakt etter den.

— Ja, svarte Karl, han forhørte sig meget inngående.

— Og hvad fortalte De? Greven betraktet ham spent.

— Jeg svarte meget forbeholdent. Jeg sa, at De kom for å spørre om jeg tilfældigvis hadde hørt professor Cornat nevne noget om, hvad oppfinnelsen gikk ut på.

— Mens Karl talte utviklet der sig en dyp rynke mellom grevens øienbryn.

— Pokker ta både Dem og Deres ærlighet, mumlet han og slengte cigaren fra sig.

lys fordi greven ikke fortalte sannheten? Han så den fare, hvori han vilde komme, hvis Gombans mistanke blev vakt.

— Ja, svarte Karl, han forhørte sig meget inngående.

— Og hvad fortalte De? Greven betraktet ham spent.

— Jeg svarte meget forbeholdent. Jeg sa, at De kom for å spørre om jeg tilfældigvis hadde hørt professor Cornat nevne noget om, hvad oppfinnelsen gikk ut på.

— Mens Karl talte utviklet der sig en dyp rynke mellom grevens øienbryn.

— Pokker ta både Dem og Deres ærlighet, mumlet han og slengte cigaren fra sig.

— Mens Karl talte utviklet der sig en dyp rynke mellom grevens øienbryn.

— Pokker ta både Dem og Deres ærlighet, mumlet han og slengte cigaren fra sig.

— Mens Karl talte utviklet der sig en dyp rynke mellom grevens øienbryn.

— Pokker ta både Dem og Deres ærlighet, mumlet han og slengte cigaren fra sig.